



СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ

Аранђеловац, 20. април 2017. Година X - број 86

На основу члана 20. и 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/2007 и 83/2014) и члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У О УСВАЈАЊУ СТРАТЕГИЈЕ СОЦИЈАЛНЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ ЗА ПЕРИОД 2016 - 2021.ГОДИНЕ

1. Скупштина општине Аранђеловац, усваја Стратегију социјалне и здравствене заштите општине Аранђеловац за период 2016–2021. године, у тексту који је у прилогу ове Одлуке.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-336/2017-01-2 од 13. 4. 2017.г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов,,с.р.



**STRATEGIJA RAZVOJA SOCIJALNE I
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE OPŠTINE
ARANĐELOVAC ZA PERIOD 2016-2021. GODINE**



Uvodna reč predsednika opštine

UVOD

Izrada Strategije razvoja socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac za period 2016 – 2021. godine (u daljem tekstu Strategija) predstavlja podršku za sistemsko unapređenje položaja građana i korisnika usluga socijalne i zdravstvene zaštite i unapređenje kapaciteta pružaoca usluga socijalne i zdravstvene zaštite za realizaciju usluga.

Izradi Strategije pristupilo se 2015. godine na osnovu rešenja o obrazovanju sektorskog tima za socijalnu i zdravstvenu zaštitu za izradu strategije, broj 06-467/2015/01/3 od 10.06.2015.

Dokument je izrađen korišćenjem participativnog pristupa koji podrazumeva uključivanje svih zainteresovanih strana u proces strateškog planiranja. Uključenjem šire zajednice – predstavnika javnog i civilnog sektora, tj. ustanova i organizacija koje se bave pitanjima od interesa za ciljne grupe strategije razvoja socijalne i zdravstvene zaštite obezbeđuje se poboljšanje kvaliteta donetih odluka i samim tim povećava se odgovornost za implementaciju.

Ovakav pristup omogućava: širu bazu znanja koja obezbeđuje donošenje kvalitetnijih odluka, podršku za donete odluke, kolektivno vlasništvo nad problemima i rezultatima i formiranje budućih partnerstava u implementaciji projekata.

U proces izrade Strategije uključeni su predstavnici opštinske uprave, javne institucije i civilni sektor. Nakon identifikacije zainteresovanih strana, izvršen je izbor članova Radne grupe koji su direktno učestvovali u izradi dokumenta. Opštinska uprava je formalizovala proces donošenjem pravnog akta o izboru članova Radne grupe za izradu Strategije u skladu sa opštinskim regulativama.

Za organizaciju i vođenje sastanaka Radne grupe, glavna i odgovorna osoba bio je lokalni koordinator, imenovan od strane opštinske uprave, a koji je imao ulogu veze u radu između opštinske uprave, članova Radne grupe, tematskih radnih grupa i Regionalne agencije za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja, koja je definisala metodologiju i imala ulogu facilitatora procesa u skladu sa usvojenom metodologijom.

Strategija se odnosi na period 2016-2021. godine, kada će, putem usvojene liste projekata stimulisati pozitivne promene na teritoriji opštine u sektorima i pitanjima koji se tiču života korisnika usluga socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac.



Zakonske i strateške osnove

Strategija razvoja socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac 2016-2021. je usaglašena sa zakonskim i strateškim osnovama, kao što su Zakon o socijalnoj zaštiti ("Sl. glasnik RS", br. 24/2011, Strategija razvoja socijalne zaštite ("Sl. glasnik RS", br. 55/05 i 71/05 - ispravka), zakonske osnove u oblasti zdravstvene zaštite, i u sprezi sa Strategijom socijalne zaštite opštine Aranđelovac za period 2010-2014, kao i sa Strategijom održivog razvoja opštine Aranđelovac za period 2016. – 2021. godine.

METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE RAZVOJA SOCIJALNE I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE OPŠTINE ARANĐELOVAC

Dokument Strategija razvoja socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac 2016-2021. proistekao je iz više sukcesivnih faza koje, zajedno, čine proces strateškog planiranja. Svaka faza bila je osnova za obavljanje naredne. Proces je započet temeljnim istraživanjem koje je obuhvatilo prikupljanje podataka po ključnim oblastima socio - ekonomske realnosti opštine s aspekta uticaja na život ciljnih grupa Strategije i korisnika usluga socijalne i zdravstvene zaštite: demografija, ljudski resursi i tržište rada, ekonomija, obrazovanje, zdravstvena i socijalna zaštita.

Prikupljeni podaci prikazuju trenutno stanje u opštini i služe kao ulazni elementi za formulisanje dokumenta Situaciona analiza. Ovaj dokument je kasnije korišćen kao adekvatna podloga za izradu SWOT analize - analize snaga, slabosti, pretnji i šansi u okviru sektora socijalne i zdravstvene zaštite. Nakon izrade SWOT-ova izvršeno je bodovanje snaga i slabosti u cilju izdvajanja najkritičnijih slabosti i najkonkurentnijih snaga na koje će se posebno obratiti pažnja u daljem procesu izrade dokumenta, definisanja vizije, i definisanja prioriteta i ciljeva Strategije.

Sledeća faza u izradi dokumenta je definisanje ključnih prioriteta. U ovoj fazi Radna grupa je «dekomponovana» i proširena predstavnicima ključnih aktera, tako da su formirane tematske radne grupe okupljene oko prioritetnih ciljnih grupa Strategije:

CILJNE GRUPE STRATEGIJE

Socijalna zaštita:

- Deca i mladi
- Porodica
- Stara lica
- Lica iz osetljivih kategorija i
- Odrasli u stanju socijalne potrebe



Zdravstvena zaštita:

- Deca i mladi
- Žene
- Stari i odrasle osobe sa bolestima koje ugrožavaju život

Dalji rad tematskih radnih grupa vezan je za izradu strateških ciljeva. Svaki od utvrđenih prioriteta se dekomponuje na nekoliko segmenata radi lakšeg pribavljanja izvora finansiranja u budućnosti. Definisani strateški ciljevi pomažu u kasnijem definisanju razvojnih programa.

U istoj fazi definisan je veći broj operativnih za svaki od utvrđenih strateških ciljeva. Oni su formulisani po SMART principu (Specific – specifičan, Measurable – merljiv, Achievable – dostižan, Realistic – realističan, Timely – uvremenjen), odnosno predstavljaju buduća promjenjena stanja, koja su jasna i lako merljiva, a opet vremenski ograničena, realna i u skladu sa postavljenom vizijom.

Finalna faza je definisanje i prikupljanje projektnih ideja korišćenjem on-line alata OLEDNETWORK, koji je razvila Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja za potrebe opštinske uprave, kao deo procesa izrade strateškog dokumenta. Korišćenjem pomenutog alata dobijena je lista projekata koji će se realizovati u periodu trajanja Strategije. Ova faza obuhvata i finalno grupisanje srodnih projekata u programe. Programi se usaglašavaju sa budžetskim linijama opštinske uprave, i kao takvi olakšavaju pribavljanje izvora finansiranja.

SITUACIONA ANALIZA

Situaciona analiza oblasti društveno-ekonomskog života opštine Aranđelovac definiše stanje svih činilaca društveno-ekonomskog razvoja, gde se kroz analizu daje pregled trendova u poslednjih pet do deset godina. Profil ili "lična karta" lokalne zajednice s jedne strane služi za predviđanje budućih promena, a sa druge strane omogućava uvid u faktore koji su doveli do trenutnog stanja. Na taj način daje osnovu za definisanje prioriteta i ciljeva Strategije i pruža podršku Radnoj grupi u donošenju odluka o pravcima intervencije. Situaciona analiza takođe je osnova i za izradu SWOT analize.

Podfaze izrade Situacione analize podrazumevale su: definisanje strukture situacione analize, podelu odgovornosti unutar Radne grupe, prikupljanje podataka, unos i obradu podataka, formiranje nacрта situacione analize, reviziju i dopune i formiranje finalne verzije.

U izradi analize korišćeni su podaci iz nacionalnih publikacija i iz izvora lokalne samouprave, koje evidentiraju promene društveno-ekonomskih parametara jednu ili dve godine unazad, u odnosu na posledenje posmatranu godinu.



OSNOVNI GEOGRAFSKI PODACI

GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE OPŠTINE

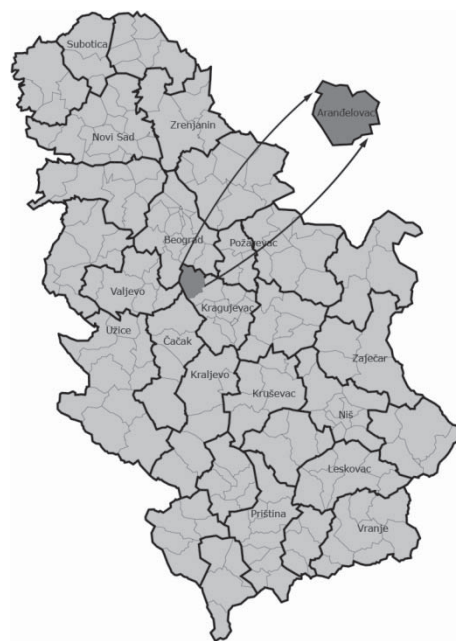
Teritorija arandjelovačke opštine većinom zauzima središnji deo Šumadije i zahvata slivno područje gornjeg toka reke Kubršnice, najveće pritoke Jasenice, gornje tokove Peštana i Turije, pritoka Kolubare, slivna područja Bukulje i Bosute, pritoka Kačera, kao i gornje i središnje tokove Misače, pritoke Milatovice. Središnji i jugoistočni deo opštinske teritorije čine planine Bukulja i Venčac, tj. deo visoke Šumadije, a severni, blago zatalasani deo niske Šumadije.

Aranđelovac, administrativno i upravno sedište opštine, nalazi se gotovo u središtu opštinske teritorije na 44 stepena i 18 minuta severne geografse širine i 20 stepeni i 34 minuta istočne geografske dužine. On leži u severoistočnom podnožju šumovite planine Bukulje (696 metara nadmorske visine), na nadmorskoj visini od 250 m, i to u izvorišnom delu reke Kubršnice. Veći deo grada smešten je na levoj dolinskoj strani i terasi reke Kubršnice koja se pruža od sela Bukovika do potoka Ćirkovca (oko 2,5 km dužine).

Aluvijalne ravni Kubršnice i njenih pritoka, zatim Turije, Misače i Peštana pogodne su za ratarstvo, livadsko-stočarsku i povrtarsku proizvodnju, a njeno pobrđe, pored ratarstva, pretežno za voćarstvo, vinogradarstvo i ispašu stoke.

Po prostranstvu svoje teritorije zauzima 375,89 km². Aranđelovačkoj opštini pripada 15,75% ukupne površine Šumadijskog okruga (2.386,71 km²) i ona zauzima treće mesto u okrugu, iza grada Kragujevca i opštine Knić.

Na teritoriji arandjelovačke opštine, pored Aranđelovca, naselja gradskog tipa, nalazi se 18 seoskih naselja, a formirano je i registrovano 19 mesnih zajednica.



GEOSTRATEŠKI POLOŽAJ



Modernizovane drumske saobraćajnice različitih pravaca koje prolaze sredinom arandjelovačke opštine, ovoj opštini daju tranzitni karakter. Drumska mreža i železnička saobraćajna povezanost gotovo sa svim krajevima zemlje znatno su, između ostalog, uticali na sveukupni ekonomski prosperitet Aranđelovca, brzi ekonomski razvitak i uslovili njegov snažan uticaj u užem gravitacionom području. Saobraćajni položaj opštine Aranđelovac je relativno povoljan. Udaljenost Aranđelovca od Kragujevca je 55km, od Beograda 90km, Mladenovca 22 km, Topole 15km i Lazarevca 33km. Ovakav položaj grada omogućava povezanost sa administrativnim, privrednim i turističkim centrima i reperima.



ŽIVOTNA SREDINA

Stanje vazduha

U opštini Aranđelovac, ne postoji stanica za praćenje kvaliteta vazduha. Praćenje kvaliteta vazduha se ne vrši kontinuirano. Najbliža merna stanica za automatski monitoring kvaliteta vazduha, nalazi se u Kragujevcu. Na osnovu podataka, koncentracija polutanata u vazduhu kreće se u granicama dozvoljenih vrednosti. I pored navedenih podataka, javljaju se pritužbe građana na kvalitet vazduha.

Emisije oksida sumpora - Količine oksida sumpora u vazduhu direktno zavise od njegovog sadržaja u gorivu. Štetan uticaj ovih oksida ogleda se u zakiseljavanju postojećih ekosistema. Prema izvršenim merenjima na mernim mestima prikazanim u tabelama, nije registrovano prekoračenje od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Emisije oksida azota - Preko 90% oksida azota emitovanih usled procesa sagorevanja čini azotmonoksid NO, dok ostatak čini azotdioksid NO₂. Prema izvršenim merenjima na mernim mestima prikazanim u tabelama, nije registrovano prekoračenje od $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Čađ - Prema izvršenim merenjima na mernim mestima, nije registrovano prekoračenje od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Teški metali - Koncentracije praćenih teških metala (olovo, cink i kadmijum) iz sedimentatora u praćenom periodu su bile ispod GVI.

Alergeni pollen - Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha „Službeni glasnik RS“, broj 36/09 član 3 stav 9, polen je definisan kao prirodni zagađivač. U periodu vegetacije biljaka od početka februara pa do kraja oktobra u vazduhu se nalaze velike količine polena različitih biljaka. Kada polenova zrna veličine od 30 do 50 mikrona dođu u kontakt sa sluzokožom, dolazi do oslobađanja medijatora, hemijskih supstanci, čije dejstvo na određena tkiva i ćelije dovode do alergijskih oboljenja.

Stanje voda

Postojeće stanje reka, potoka, potočića i rečica, koje čine rečnu mrežu Opštine je nepovoljno i zabrinjavajuće. Kvalitet vode vodotoka na teritoriji Opštine je ugrožen odlaganjem otpada i ispuštanjem otpadnih voda. Od neopasnog otpada koji se nalazi na obalama ili u koritu vodotoka, dominira komunalni-neobnovljivi i obnovljivi, u čvrstom-fermentabilni i inertni, agregatnom stanju. Na obale i u vodno telo vodotoka nalazi opasan otpad koji ima bar jedno od svojstava koje ga čine opasnim-eksplozivnost, zapaljivost, toksičnost i reaktivnost, kao i ambalaža u kojoj je spakovan opasan otpad i opasni ambalažni otpad.

Vodotoci na teritoriji Opštine su kolektori otpadnih voda-komunalnih, industrijskih, poljoprivrednih i meteorskih otpadnih voda, koje se ispuštaju iz divljih priključaka domaćinstava, industrijskih postrojenja i poljoprivrednih objekata. Ispuštanje otpadnih voda, u recipijente Opštine, najčešće je bez prethodnog prečišćavanja. One deluju u vodoprijemnicima toksično i smanjuju kiseonik (moć samoprečišćavanja vodotoka).



I jezera na teritoriji Opštine su prijemnici otpada. Vrste i količine odloženog otpada su znatno manje, jer se nalaze dalje od urbanih sredina. Otpad se uglavnom nalazi u priobalnom delu. Na kvalitet vode direktan uticaj imaju događanja na celom slivnom području. Kako slivne površine iznose po više stotina kvadratnih kilometara, antropogene aktivnosti su značajan regulator kvaliteta vode.

Na teritoriji Opštine nalaze se, kao koncentrisani generatori otpadnih voda, sledeći pokretački faktori: industrija; poljoprivreda; građevinarstvo; vađenje rude i kamena; uslužne delatnosti (trgovine, hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze i dr.).

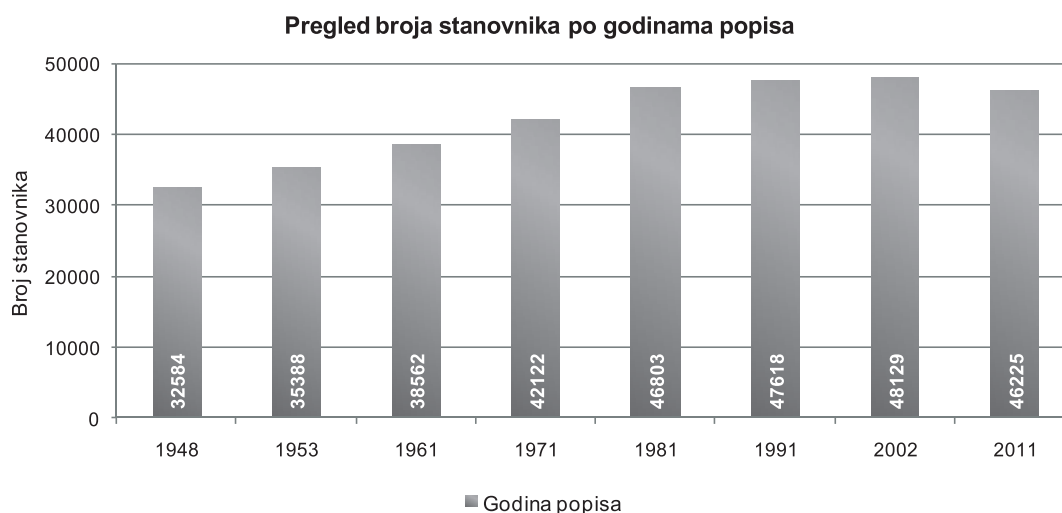
Stanje zemljišta

Na osnovu rezultata analiza kontrole plodnosti zemljišta koje je provodila PSSS Kragujevac na području opštine Aranđelovac zemljište je kisele do jako kisele reakcije sa srednjim sadržajem humusa, srednjim sadržajem azota, vrlo niskim sadržajem fosfora, niskim do srednjim sadržajem kalijuma, i bezkarbonatno.

Što se tiče erozivnih procesa izraženi su u delu opštine i njihovi pojavni oblici su klizišta koja su se javljala naročito u 2014 godini, u brdovitim predelima opštine.

STANOVNIŠTVO

Na osnovu podataka navedenih u poslednjih 6 zvaničnih popisa stanovništva primetan je rast broja stanovnika do 2002. godine kada je po rezultatima popisa opština Aranđelovac imala 48.129 stanovnika što predstavlja porast broja stanovnika za 24,81% u odnosu na popis stanovništva sproveden 1961. godine. Po poslednjem popisu stanovništva opština Aranđelovac je imala 46.225 stanovnika što predstavlja pad od 3,96% u odnosu na prethodni popis.



Navedeni podaci pokazuju da je u periodu intenzivne industrijalizacije, ekonomskog rasta zabeleženih šezdesetih i sedamdesetih godina došlo do naglog povećanja broja stanovnika u opštini.



Snažan ekonomski razvoj opštine u tom periodu uzrokovao je visok prirodni priraštaj kao i dolazak velikog broja ljudi iz mnogih krajeva bivše Jugoslavije, pre svega Bosne i Hercegovine, Crne Gore i AP Kosova i Metohije.

Osamdesetih godina zabeležen je neznatan porast stanovništva od 1,74% koji je rezultat usporavanja rasta ekonomije, velike ekonomske krize u zemlji zabeležene sredinom osamdesetih kao i pada nataliteta koji je zabeležen u gotovo svim visoko i srednje razvijenim zemljama uzrokovanim savremenim načinom života.

Devedestih godina zabeležen je takođe neznatan rast stanovništva od 1,07% u odnosu na popis iz 1991. godine. U periodu između dva popisa zabeležena su dva suprotna trenda kretanja stanovništva.

Ratovi na prostorima bivše Jugoslavije dovele su do značajnog priliva stanovništva sa prostora Hrvatske, Bosne i Hercegovine i AP Kosova i Metohije sa jedne strane dok je ekonomska kriza kao posledica ratnih zbivanja, sankcija međunarodne zajednice dovela do snažnog odliva stanovništva u inostranstvo iz ekonomskih razloga i drastičnog pada prirodnog priraštaja.

Period između dva popisa stanovništva 2002. i 2011. godine karakteriše smanjenje broja stanovnika od 3,96% sa tendencijom daljeg smanjenja usled negativnog prirodnog priraštaja, migracije pre svega mlađe populacije ka velikim gradovima gde su u periodu tranzicije lakše mogli doći do zaposlenja kao i masovnog odlaska stanovnika svih uzrasnih dobi u inostranstvo usled nemogućnosti zaposlenja ili gubitka posla u privrednim subjektima opštine Aranđelovac uzrokovanim neuspešnom i socijalno nepravednom privatizacijom koja je dovela do drastičnog povećanja stope nezaposlenosti na teritoriji opštine Aranđelovac.

Stanovništvo po naseljima

Opština Aranđelovac je teritorijalno organizovana u 19 naselja u kojima broj varira od 297 koliko po popisu stanovništva iz 2011. godine imaju Vukosavci kao najmalobrojnije naselje do 24797 koliko ima gradsko naselje Aranđelovac što predstavlja 53,64% ukupnog stanovništva opštine Aranđelovac.

Od 18 seoskih mesnih zajednica samo Banja i Vrbica beleže porast broja stanovnika u odnosu na 1971.godinu što pokazuje da je došlo do migracije stanovništva iz ruralnih područja ka gradskim ili ka onim ruralnim područjima gde su skoncentrisani industrijski kapaciteti.

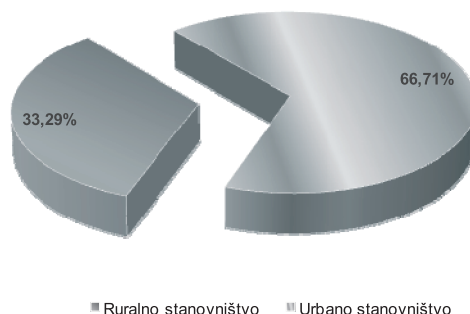
Ukupna gustina naseljenosti na čitavoj teritoriji opštine Aranđelovac je 123 st/km².

Odnos urbanog i ruralnog stanovništva

Prema rezultatima popisa iz 2011. godine ruralno stanovništvo čini 33,29% ukupnog broja popisanog stanovništva što predstavlja pad udela u odnosu na prethodni popis što je rezultat slabijeg biološkog obnavljanja i migracije mlađeg dela ruralne populacije ka urbanim područjima atraktivnijim za život i rad.



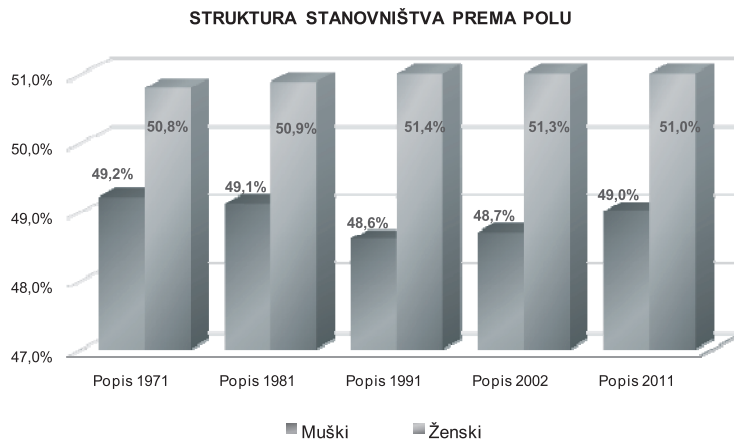
Odnos urbanog i ruralnog stanovništva po popisu 2011. godine



Struktura stanovnika

Struktura stanovništva prema polu

U polnoj strukturi stanovništva opštine Aranđelovac, na svim posmatranim popisima stanovništva, može se uočiti veća brojnost ženske populacije u odnosu na mušku. Procentualna razlika između ženske i muške populacije je konstantno rasla do 2002. godine kada je odnos po rezultatima popisa bio 51,3 : 48,7 u korist ženske populacije. Na osnovu rezultata popisa iz 2011. godine odnos ženske prema muškoj populaciji iznosi 51 : 49 što predstavlja blagi procentualni pad brojnosti ženske u odnosu na mušku populaciju.



Starosna struktura stanovništva

Starosna struktura stanovništva opštine Aranđelovac ima negativan trend, koji je uzrokovan padom nataliteta, visokom stopom fertiliteta, migracijom mlađe populacije prema velikim gradovima i inostranstvu iz ekonomskih razloga.

Starosna struktura stanovništva opštine Aranđelovac u periodu od 1981. do 2011. godine pokazuje trend starenja, povećanja udela stanovništva od 45 do 60 godina koja čini po rezultatima popisa iz 2011. godine 30,52% ukupne populacije opštine Aranđelovac što u odnosu na popis iz 2002. godine predstavlja povećanje udela navedene kategorije stanovništva u odnosu na ukupnu populaciju od 3,40%. Kontigent stanovništva mlađeg od 20 godina je u neprekidnom padu tako je po podacima sa popisa stanovništva iz 1991. godine bilo 12652 stanovnika mlađih od 20 godina, a po podacima sa popisa sprovedenog 2011. godine 9430 što predstavlja smanjenje od 25,46%.



Populacija iznad 60 godina je u neprekidnom porastu što se može uočiti poređenjem brojnosti navedene populacije po rezultatima popisa stanovništva sprovedenih 1991. i 2011. godine koji pokazuju da je brojnost populacije u navedenom vremenskom intervalu povećana sa 8349 u 1991. godini na 11051 u 2011. godini što predstavlja povećanje od 32,36%.

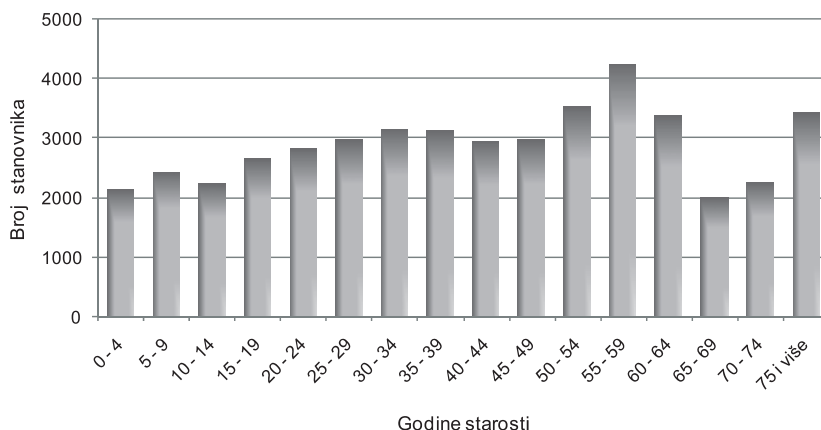
Imajući u vidu navedene podatke može se zaključiti da opštinu Aranđelovac karakteriše proces demografskog starenja.

Tabela. Starosna struktura stanovnika opštine Aranđelovac (Izvor: Republički zavod za statistiku)

Godine starosti	Godina popisa stanovništva				
	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
0 - 4	2844	3449	2787	2146	2119
5 - 9	2756	3375	3174	2560	2431
10 - 14	3533	3011	3409	2878	2219
15 - 19	4427	2919	3282	3295	2661
20 - 24	3453	3693	2957	3468	2814
25 - 29	2224	4455	2882	3235	2965
30 - 34	3155	3656	3714	2984	3151
35 - 39	3817	2379	4321	2913	3123
40 - 44	3822	3272	3556	3636	2947
45 - 49	2918	3742	2261	4384	2967
50 - 54	1288	3725	3055	3604	3534
55 - 59	1678	2843	3404	2262	4243
60 - 64	2018	1251	3298	2803	3365
65 - 69	1832	1513	2353	2847	2011
70 - 74	1237	1548	965	2551	2243
75 i više	981	1789	1733	2282	3432
Nepoznato	139	183	467	281	-----



Старосна структура stanovnika u 2011. godini



Osnovni kontingenti stanovništva

Prosečna starost stanovnika opštine Aranđelovac je 42,45 godina, a indeks starenja 126,9.

Maloletno stanovništvo uzrasta do 15 godina u periodu 2002. - 2011. godina pokazuje tendenciju pada brojnosti od 12,93 % dok procenat radno sposobnog stanovništva raste sa 64,7% u 2002. godini na 68,3% u 2012. godini.

Tabela. Osnovni kontingenti stanovništva u 2013. godini

Teritorija	Ukupno stanovništvo		Osnovni starosni kontingenti stanovništva										Očekivano trajanje života živorođ. dece od 2011 - 2013	
			Radni 15-64		Punoletnl 18 i više		Predškols. 0-6		Školo-obavezni 7-14		Fertilni 15-49			
	Prosek starost	Indeks starenja	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	M	Ž
Arandelovac	42,45	126,9	31061	68,3	37449	82,3	2882	6,3	3721	8,18	9885	21,73	72,05	76,84

Izvor: Republički zavod za statistiku – Opštine u Srbiji

Obrazovna struktura stanovništva

Tabela. Stanovništvo starije 15 i više godina prema polu i školskoj spremi, po popisu iz 2011. godine

Teritorija	Muško/ žensko	Ukupno	Bez škol. spreme	Nepot. osnovn o obraz.	Osnov. obraz.	Srednje obraz.	Više obraz.	Visoko obraz.	Nepoznato
Aranđelovac	Ukupno	39456	644	4665	8607	20766	2154	2537	83
	Žensko	20290	554	2946	4571	9699	1125	1348	47
	Muško	19166	90	1719	4036	11067	1029	1189	36

Izvor: Republički zavod za statistiku



Posmatrajući obrazovnu strukturu stanovništva starijeg od 15 godina na teritoriji opštine Aranđelovac uočava se da je 21,81% sa završenom osnovnom školom, 52,63% sa srednjom školom a 13,45% stanovnika starijih od 15 godina nemaju završenu osnovnu školu što predstavlja pozitivan trend u odnosu na podatke sa popisa iz 2002. godine kada je bez osnovne škole bilo 22,8% starijih od 15 godina. U grupaciji stanovništva sa nepotpunim osnovnim obrazovanjem dominira ženska populacija koja čini 63,15% kao i u grupaciji stanovništva bez ikakve školske spreme gde čini 86,02%. Stanovništvo sa višim i visokim obrazovanjem čini 11,88% populacije starije od 15 godina što predstavlja povećanje udela u ukupnom stanovništvu iznad 15 godina za 3,68%.



Stanovništvo prema aktivnosti

Tabela. Stanovništvo prema aktivnosti, po popisu iz 2011. godine

Teritorija	Aktivno stanovništvo					Neaktivno stanovništvo						
	Svega	Obavlj. zanim.	Nezaposleni			Svega	Deca mlađa od 15.g	Penzi-oneri	Lica sa prih.od imov.	Učenici/studenti	Domaćice	Ostalo
			Svega	Nekad radili	Traže prvi pos.							
Aranđelovac	18148	13721	4427	2755	1672	28077	6769	10882	310	3475	4182	2459

Izvor: Republički zavod za statistiku

Aktivno stanovništvo čini 39,26% ukupnog stanovništva opštine Aranđelovac, odnosno 46% stanovništva starijeg od 15 godina. Od ukupnog broja aktivnog stanovništva 75,60% obavlja neko od zanimanja, dok ostatak predstavljaju nezaposlena lica koja traže posao ili lica koja su privremeno bez posla. Izdržavano stanovništvo čini 36,53% ukupne populacije opštine Aranđelovac.



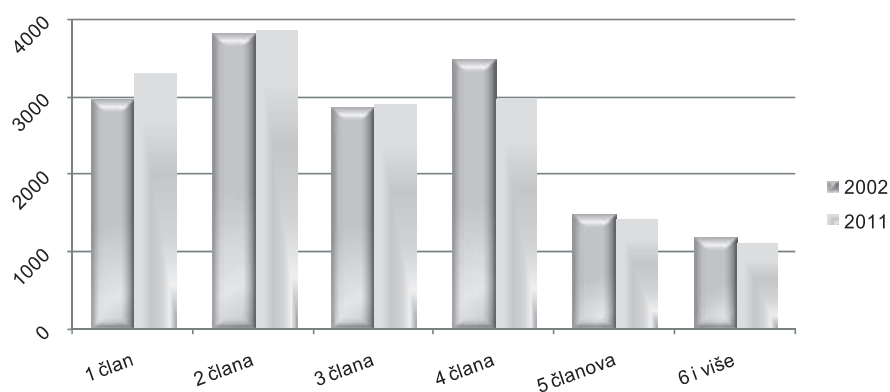
Domaćinstva prema broju članova

Tabela. Domaćinstva prema broju članova

Godina	Ukupno	1 član	2 člana	3 člana	4 člana	5 članova	6 i više	Prosečno
2002	15763	2962	3808	2854	3482	1477	1180	3,05
2011	15630	3304	3882	2917	2979	1426	1122	3

Izvor: Republički zavod za statistiku – Opštine u Srbiji

Domaćinstva prema broju članova



Po poslednjem zvaničnom popisu, opština Aranđelovac je imala 15630 domaćinstava (prosečno 3 člana) što je 0,84% manje u odnosu na prethodni popis. Prema podacima sa popisa 2011. godine Opština Aranđelovac broji 21.277 stanova ukupne površine 1.532.786 m² što je za 3.982 stana ili 23,02% više u odnosu na popis 2002.godine.

Vitalni događaji

Tabela. Vitalni događaji u opštini Aranđelovac

Godina	Živorodeni		Umrli		Prirodni priraštaj		Brakovi	
	broj	na 1000 stanovnika	broj	na 1000 stanovnika	broj	na 1000 stanovnika	zaključeni	razvedeni
2000.	465	9,9	639	13,6	-174	-3,7	286	68
2001.	457	9,7	593	12,6	-136	-2,9	291	99
2002.	535	11,1	607	12,6	-72	-1,5	298	67
2003.	556	11,5	712	14,7	-156	-3,2	285	50
2004.	700	14,6	687	14,3	13	0,3	293	68



2005.	507	10,6	656	13,7	-149	-3,1	245	67
2006.	441	9,3	635	13,4	-194	-4,1	274	77
2007.	487	10,3	694	14,7	-207	-4,4	277	76
2008.	459	9,8	659	14,1	-200	-4,3	221	70
2009.	436	9,4	702	15,1	-266	-5,7	189	78
2010.	421	9,1	648	14,1	-227	-4,9	224	49
2011.	407	8,9	657	14,4	-250	-5,5	217	73
2012.	413	9	662	14,4	-249	-5,4	211	96

Izvor: Republički zavod za statistiku

Prirodni priraštaj na teritoriji opštine Aranđelovac konstantno od 2000. godine do 2012. godine beleži negativan predznak sa izuzetkom 2004. godine kada prirodni priraštaj dostiže vrednost 0,3‰. U periodu od 2006. - 2012. godine broj novorođene dece se kreće od 400 - 500 godišnje dok se u istom periodu stopa smrtnosti kreće u intervalu od 13,4‰ - 15,1‰

Etnička pripadnost stanovništva

Tabela. Etnička pripadnost stanovništva u opštini Aranđelovac u 2011. godini

Nacionalnost	Ukupno	Srbi	Crnogorci	Makedonci	Mađari	Romi	Rumuni	Rusini	Hrvati	Jugosloveni	Slovenci	Slovaci	Albanci	Bugari	Ostali	Nisu se izjasnili	Regionalna pripadnost	Nepoznato
Broj	46225	44581	186	60	17	382	25	3	38	49	8	3	3	15	83	286	32	454

Izvor: Republički zavod za statistiku

Najveću etničku grupu na teritoriji opštine Aranđelovac predstavljaju Srbi koji čine 96,44% ukupnog stanovništva opštine. Od ostalih etničkih grupacija najveću zastupljenost imaju Romi sa 0,83% i Crnogorci sa 0,4%.



Religijska pripadnost stanovništva

Tabela. Religijska pripadnost stanovništva u opštini Aranđelovac u 2011 .godini

Religija	Ukupno	Svega ¹	Pravoslavci	Katolici	Protestanti	Islamisti	Ateisti	Neopredeljeni	Drugo	Nepoznato
Broj	46225	45092	44493	78	20	35	179	389	513	518

Izvor: Republički zavod za statistiku

Najveću religijsku skupinu u opštini Aranđelovac čine pravoslavci koji čine 96,25% ukupne populacije na teritoriji opštine Aranđelovac.

EKONOMIJA

Ekonomska teorija poznaje više različitih indikatora stanja ekonomije na prostoru manjih teritorijalnih jedinica kao što je opština. Jedan od pokazatelja ekonomske realnosti jedne opštine je i prosečna zarada po zaposlenom na teritoriji opštine kao i njen odnos prema prosečnoj zaradi na nivou republike.

Prosečna zarada po zaposlenom na teritoriji opštine ukazuje na potencijal agregatne tražnje na malom segmentu tržišta i predstavlja indikator koji utiče na broj preduzetničkih radnji, mikro i malih preduzeća usmerenih na prodaju roba i usluga na teritoriji opštine kao i spremnost potencijalnih preduzetnika da pokrenu posao na teritoriji opštine Aranđelovac što može da utiče i na nivo zaposlenosti i ekonomskog razvoja opštine.

Prosečna zarada po jednom zaposlenom na teritoriji opštine Aranđelovac posmatrana u periodu 2010 – 2011. godine beleži rast izražen u nominalnoj vrednosti u dinarima kao i vrednosti izražene u evrima, 2012. godine beleži blagi pad dok u 2013. godini beleži rast od 10,41% u odnosu na 2012. godinu ili u nominalnom iznosu od 34,26 evra. Posmatrano u periodu 2010 – 2013. godine prosečna zarada po zaposlenom na teritoriji opštine Aranđelovac porasla je u nominalnom iznosu 57,23 evra ili 18,71%.

Prosečna zarada po zaposlenom na teritoriji opštine Aranđelovac u odnosu na republički prosek u navedenom periodu nalazi se na nivou od 81,52% 2010. godine do 81,90% 2013. godine po podacima Republičkog zavoda za statistiku. Navedeni podaci ukazuju da odnos prosečne zarade po zaposlenom na teritoriji opštine i prosečne zarade po zaposlenom na teritoriji Republike Srbije ne osciluje puno u dužem vremenskog intervalu.

¹ Razliku od „svega“ čine lica koja su se izjasnila kao *hrišćani*.

*Prosečna zarada*

Godina	Prosečna zarada
	Na kraju godine (EUR)
2010	305,83
2011	331,49
2012	328,80
2013	363,06

Pregled broja preduzeća prema veličini nakon donošenja izmena i dopuna Zakona o računovodstvu

Mikro	Mala	Srednja	Velika
346	45	8	2
86%	11,2%	2%	0,8%

Izvor podataka: Narodna banka Srbije

Prema podacima Narodne banke Srbije na kraju 2013. godine u opštini Aranđelovac poslovalo je 401 preduzeće od kojih je 86% čine mikro preduzeća dok mala, srednja i velika čine 14%.

Pregled broja preduzeća po obliku organizovanja

DOO	AD	OD	Ostali oblici
382	6	3	10
95,2%	1,5%	0,7%	2,6%

Izvor podataka: Narodna banka Srbije

Privredna društva u opštini Aranđelovac su u najvećem broju organizovana u formi društava sa ograničenom odgovornošću njih 95,2%, akcionarskih društava 1,5%, ortačkih društava 0,7% i 2,6% su ostali oblici.



Pregled broja preduzeća po sektorima delatnosti

Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	8	1,9%
Prerađivačka industrija	135	33,7%
Trgovina na veliko i malo, opravka	118	29,4%
Saobraćaj, skladištenje i veze	33	8,2%
Ostali sektori	107	26,8%

Na osnovu podataka iz pregleda preduzeća po sektorima može se uočiti da je sektor prerađivačke industrije najzastupljeniji sa 33,7% od ukupnog broja preduzeća koga sledi trgovina sa 29,4%. Pored pomenutih sektora u strukturi privrede opštine Aranđelovac zastupljen je i sektor saobraćaja sa 8,2%.

Pregled broja preduzeća u sektoru prerađivačke industrije

Proizvodnja prehrambenih proizvoda ,pića i duvana	19	14,07%
Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	10	7,40%
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	15	11,11%
Proizvodnja osnovnih metala i metalnih proizvoda	25	18,51%
Sečenje i oblikovanje kamena	25	18,51%
Ostali	41	30,40%

Najveće učešće u okviru sektora prerađivačke industrije imaju preduzeća koja se bave sečenjem i oblikovanjem kamena kao i preduzeća koja pripadaju sektoru proizvodnje osnovnih metala i metalnih proizvoda sa učešćem od po 18,51%, sektor proizvodnje prehrambenih proizvoda, pića i duvana učestvuje sa 14,07%, proizvodnja proizvoda od nemetala sa 11,11%, proizvodnja tekstila sa 7,4% dok ostali sektori učestvuju sa 30,40% u ukupnom broja privrednih društava na teritoriji opštine Aranđelovac.

Navedeni podaci pokazuju da se privredni subjekti oslanjaju na sirovinsku bazu koja se nalazi na teritoriji opštine Aranđelovac koju čine rude nemetala, voda i kamen što ih čini konkurentnijim na tržištu u pogledu cena, kvaliteta proizvoda i mogućnosti isporuke u ugovorenom roku.



Pregled broja preduzetnika po sektorima delatnosti za 2013.godinu

Sektor delatnosti	Broj	%
Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	5	4,17
Građevinarstvo	92	7,68
Prerađivački sektor	275	22,97
Trgovina na veliko i malo, opravka	351	29,32
Saobraćaj, skladištenje i veze	117	9,77
Usluge smeštaja i ishrane	110	9,19
Ostali	247	16,90
UKUPNO	1197	100

Izvor podataka: Agencija za privredne registre

Prema podacima Agencije za privredne registre na kraju 2013. godine u opštini Aranđelovac bilo je aktivno 1197 preduzetničkih radnji od kojih najveći broj 29,32% se bavi trgovinom na veliko i malo, zatim sledi prerađivački sektor sa 22,97%, sektor saobraćaja, skladištenja i veza sa 9,77% i sektora usluga smeštaja i ishrane sa 9,19%.

Navedeni podaci ukazuju da u strukturi preduzetničkih radnji dominiraju one koje su u sektoru trgovine i usluga što je sa stanovišta potencijala ekonomskog razvoja opštine Aranđelovac nepovoljno jer ekonomski razvoj generiše stvaranje nove vrednosti koje se pre svega ostvaruje u sektoru prerađivačke industrije koja ima relativno mali udeo u odnosu na značaj koji ima.

Pregled broja preduzetnika u sektoru prerađivačke industrije

Proizvodnja prehrambenih proizvoda, pića i duvana	56	20,36%
Proizvodnja tekstila i tekstilnih proizvoda	30	10,91%
Proizvodnja proizvoda od ostalih nemetalnih minerala	15	5,45%
Proizvodnja osnovnih metala i metalnih proizvoda	36	13,09%
Sečenje i oblikovanje kamena	40	14,54%
Ostali	98	35,65%

Izvor podataka: Agencija za privredne registre



Najveći broj preduzetničkih radnji koje su sektoru prerađivačke industrije bave se proizvodnjom prehrambenih proizvoda, pića i duvana (20,36%), sečenjem i oblikovanjem kamena 14,54% i proizvodnjom osnovnih metala i metalnih proizvoda 13,09%.

Pregled velikih privrednih sistema – nosilaca nekadašnjeg privrednog razvoja

Naziv	Delatnost	Broj zaposlenih
Holding korporacija Šamot	Proizvodnja vatrostalnih prooizvoda	3100
IEP-Elektroporcelan	Proizvodnja izolatora	2400
Knjaz Miloš	Proizvodnja bezalkoholnih pića	1700
Venčac	Eksploatacija građevinskog materijala	460

Kroz svoju istoriju dugu gotovo osam decenija „Šamot” je prolazio razne strukturne i razvojne promene. Danas Holding korporaciju „Šamot” čine fabrike u Darosavi i Aranđelovcu i Rudnik vatrostalnih gлина i predstavlja najvećeg proizvođača alumo-silikatnog materijala kako u Srbiji tako i u regionu.

Holding korporacija „Šamot” je na vrhuncu svog razvoja, osamdesetih godina 20. veka, zapošljavala 3100 radnika i bila nosilac društveno-ekonomskog razvoja opštine Aranđelovac.

Društveno – ekonomske promene dovele su do pada produktivnosti, enormnog rasta zaduženosti i smanjenja broja zaposlenih.

„Elektroporcelan” Industrija elektroporcelana Aranđelovac u periodu najintenzivnijeg razvoja je bila najveći proizvođač u svojoj grani sa 60% učešća u ukupnoj proizvodnji u svojoj oblasti u bivšoj Jugoslaviji.

Danas je „Elektroporcelan” AD privredno društvo koje zapošljava oko 100 ljudi, koji se nalazi drugi put pred privatizacijom koja bi mogla označiti novi početak obzirom na tržišni potencijal. Komparativna prednost je i relativno povoljna starosna struktura zaposlenih i njihova obučenost.

Kompanija „Knjaz Miloš” je tokom 1964.godine, koja se smatra prelomnom u istoriji, postavila uređaje za industrijsku eksploataciju koji su označili kraj ručnog flaširanja vode nakon čega je izgrađena nova fabrika locirana izvan gradske zone sa modernim mašinama i uređajima za punjenje.

Investicioni fond „FPP Balkan Limited” je 2004. godine preuzeo vlasništvo nad kompanijom kojem se od januara 2005. godine pridružuje fond „Salford Capital Partners” i koji je tokom 2005. i 2006. godine investirao oko pedeset miliona evra u restrukturiranje, razvoj i modernizaciju poslovanja u cilju prilagođavanja kompanije savremenim trendovima u poslovanju.

Kompanija „Venčac” u vreme najintenzivnijeg rasta je zapošljavala 460 radnika i bilo je jedno od najstabilnijih privrednih subjekata na teritoriji opštine Aranđelovac.



Kompanija Omya je 2011. godine preuzela vlasništvo nad privrednim društvom „Venčac“ a iste godine spajanjem „Venčaca“ i „Nemetala“ koje je Omya privatizovala 2010. godine stvoreno je preduzeće Omya Venčac koji zapošljava 119 ljudi u svoja dva pogona u Aranđelovcu i Topoli.

Pregled najznačajnijih preduzeća

Naziv	Delatnost	Broj zaposlenih
Peštan	Proizvodnja ploča, listova, cevi i profila od plastike	608
Stublina doo	Proizvodnja brava i okova	151
MPI Pobeda doo	Proizvodnja hleba, svežeg peciva i kolača	118
Univerzum-Kubršnica ad	Proizvodnja opeke, crepa i građevinskih proizvoda od pečene gline	89
Iva procesna oprema doo	Mašinska obrada metala	40
Banja Komerc Bekament	Nespecijalizovana trgovina na veliko	195

Izvor podataka: Godišnji finansijski izveštaji sa 31.12.2013. APR

Kompanija “Peštan” bavi se preradom plastičnih masa, PVC-a, polipropilena i polietilena. Kompanija je obezbedila leadersku poziciju u proizvodnji plastičnih cevi i PVC profila u Srbiji. Svoje proizvode plasira putem prodajne mreže koja broji više od 5000 kupaca. Kompanija je izvozno orijentisana i svoje proizvode plasira u više od 40 zemalja sveta. Kompanija je po podacima iz finansijskog izveštaja za 2013. godinu zapošljavala 608 radnika, a u ovom trenutku 700 ljudi u Srbiji i 200 van zemlje.

“Stublina” DOO iz Stojnika proizvodi pogonske pločice, kvake, spojnice za prozore i vrata, brave i zasune, garniture okova, cilindre uložaka brava, kvake za metalna i drvena vrata, ručice za prozore. Trenutno zapošljava oko 150 radnika od kojih su mnogi iz sela koja gravitiraju sedištu firme što je od izuzetnog značaja za zaustavljanje trenda odlaska mladih iz tih sela čime kompanija poprima značaj i sa društvenog aspekta.

MPI “POBEDA” doo zapošljava oko 120 radnika koja primenjuje savremene koncepte poslovanja uz oslanjanje na znanje, primenu standarda kvaliteta, savremenih informacionih tehnologija što rezultira dinamičnim razvojem.

“Univerzum Kubršnica” ad nakon sprovedene privatizacije 2003. godine sprovela je opsežan investicioni ciklus čime je izvršena modernizacija celokupnih pogona.



Kompanija je društveno odgovorna, što pokazuje učešćem u brojnim humanitarnim akcijama, doniranjem sredstava sportskim klubovima, bolnici kao i aktivnostima na očuvanju životne sredine.

„Iva procesna oprema” doo osnovana je 2006. godine kao naslednik porodične zanatske radnje koja je pre dve decenije proizvodila delove za potrebe industrije. Kompanija se bavi projektovanjem, proizvodnjom, montiranjem i puštanjem u rad procesne opreme - uređaja, mašina, linija, postrojenja i fabrika.

Proizvodnja sofisticirane opreme je rezultat ulaganja u visokostručne kadrove koji čine projektni biro i koji je nosilac razvoja kompanije.

Nedaleko od Aranđelovca nalazi se “Banja Komerc Bekament” doo fabrika za proizvodnju materijala za završne radove u građevinarstvu osnovana 1992. godine.

“Banja Komerc Bekament” doo je porodična kompanija koja zapošljava 224 radnika i zahvaljujući kvalitetu proizvoda, cenovnoj konkurentnosti, efikasnom planiranju kompanija prodaje svoju robu kako na domaćem tržištu tako i na tržištima zemalja CEFTA sporazuma, Slovenije kao i preko poznatog nemačkog lanca “Bauhaus”.

Pregled preduzeća u procesu privatizacije (izvor – www.priv.rs - Agencija za privatizaciju)

Naziv	Delatnost	Broj zaposlenih	Model privatizacije
Šamot Fabrika	Proizvodnja vatrostalnih proizvoda	227	Prodaja kapitala javnim nadmetanjem
Šamot Rudnik	Eksploatacija ostalih nemetaličnih ruda	46	Prodaja kapitala javnim nadmetanjem
Šamot Darosava	Proizvodnja vatrostalnih proizvoda	144	Prodaja kapitala javnim nadmetanjem
Elektroporcelan	Proizvodnja izolatora	110	Prodaja kapitala javnim nadmetanjem
JPI Šumadija	Proizvodnja i emitovanje televizijskog programa	22	Prodaja kapitala javnim nadmetanjem



Pregled privatizovanih preduzeća (izvor – www.priv.rs Agencija za privatizaciju)

Naziv	Delatnost	Broj zaposlenih	Model privatizacije	Godina privatizacije
Knjaz Miloš	Proizvodnja osvežavajućih pića	757	Punuda za preuzimanje	2004
Univerzum-Kubršnica	Proizvodnja opeka, crepa	89	Aukcija	2002
Polet	Građevinarstvo	10	Aukcija	2002
ASP Strela	Saobraćaj	0	Aukcija	2002
Hotel Izvor	Ugostiteljstvo	181	Aukcija	2003
Info plan	Projektovanje	26	Aukcija	2003
Metal	Sekundarne sirovine	10	Aukcija	2004
Pobeda	Pekarstvo	118	Aukcija	2007
Venčac	Eksploatacija mermera i granita	119	Tender	2007
JS Veterinarska stanica	Veterinarske aktivnosti	18	Aukcija	2008

Podaci u tabeli su sa finansijskih izveštaja za 2013. godinu objavljenih na sajtu APR-a

Poređenjem broja zaposlenih u privatizovanim preduzećima pre privatizacije, perioda najintenzivnijeg razvoja, i perioda nakon obavljene privatizacije uočava se znatno smanjenje broja zaposlenih što je rezultiralo time da je po podacima Nacionalne službe za zapošljavanje broj nezaposlenih lica na dan 31.12.2014. godine na teritoriji opštine Aranđelovac bio 5293.

Privatizacija u opštini Aranđelovac je imala višestruko negativne efekte kako na ekonomskom tako i na socijalnom planu i nije ispunila one ciljeve koji su bili proklamovani prilikom otpočinjanja procesa tranzicije, a to su povećanje konkurentnosti i efikasnosti privrede, tehnološki razvoj i kao posledica toga povećanje zaposlenosti. Nasuprot tome došlo je do drastičnog povećanja nezaposlenosti zatvaranja ili propadanja firmi koje su imale tržišni potencijal i koje su mogle da nastave sa radom. Osobenost procesa privatizacije u Aranđelovcu je to što je došlo do ogromnog smanjenja broja zaposlenih i do tada uspešnim privrednim subjektima koji su nastavili uspešno poslovanje, ali sa mnogo manjim brojem zaposlenih.

Ovakav trend doveo je do odliva velikog broja mladih i obrazovanih ljudi u velike gradove što može biti ograničavajući faktor ekonomskog razvoja opštine. Ljudski resursi su pokretač razvoja svakog društva, stoga je neophodno stvoriti preduslove u opštini kako bi se sprečio dalji odliv radno sposobnog stanovništva i omogućio povratak onih koji su stekli iskustva radom u inostranstvu ili uspešnim kompanijama u zemlji i koji bi preneli svoja iskustva, znanja i kontakte.



UDRUŽIVANJE

Na teritoriji opštine Aranđelovac postoji jedno Udruženje preduzetnika čije je sedište na adresi Gagićev venac 10. Udruženje broji tridesetak članova ali poslednjih godina je zamrzlo svoj rad usled organizacionih problema i ne ostvaruje ciljeve proklamovane prilikom osnivanja, a odnose se na promociju članova, ostvarivanje dijaloga sa predstavnicima lokalne samouprave u cilju donošenja što kvalitetnijih odluka koje bi dovele do poboljšanja privrednog ambijenta u opštini.

Klaster Srce Šumadije formiran je u oblasti turizma sa idejom unapređenja i objedinjavanja turističke ponude opština Aranđelovac, Topola i Rača. Klaster čine entuzijasti koji na neprofitnoj bazi učestvuju u brojnim akcijama kao što su izrada programa "Putevima Karađorđa", uređenju spomen obeležja iz naše bliske prošlosti, pokretanje inicijative za poboljšanje turističke signalizacije.

LJUDSKI RESURSI I TRŽIŠTE RADA

Zaposlenost

Društvene promene koje su se odvale tokom 2000. godine predstavljaju početak transformacije kompletne privrede Republike Srbije u pravcu liberlane, tržišno orijentisane privrede u kojoj će dominirati privatna svojina što je podrazumevalo sprovođenje procesa privatizacije društvenog i državnog kapitala. Proces privatizacije otpočeo je donošenjem Zakona o privatizaciji i Zakona o radu koji su stvorili zakonske pretpostavke za svojinsku transformaciju privrede koja je u tom trenutku bila u dominantno društvenom vlasništvu.

Početna faza procesa svojinske transformacije koja je trajala do 2006. godine nije dovela do negativnih efekata u pogledu zaposlenosti na teritoriji opštine Aranđelovac za šta je ilustrativan primer 2006. godina kada je registrovano 14.036 zaposlenih što je 5,6% više nego 2000. godine, kada je na teritoriji opštine Aranđelovac bilo zaposleno 13.291 lice. Navedeni podaci ne pokazuju realnu sliku stanja na tržištu rada kao ni realnu socijalnu sliku opštine jer je navedeni broj zaposlenih uključivao i formalno zaposlene u preduzećima u restrukturiranju, koji su nekada bili nosioci razvoja opštine, i koji su u tom trenutku radili sa minimalnim kapacitetima, neredovno isplaćivali zarade zaposlenima a kod kojih još uvek nije došlo do masovnijih odlazaka kroz isplatu otpremnina od strane države.

Nakon 2006. godine dolazi do naglog smanjenja broja zaposlenih u opštini Aranđelovac usled delovanja negativnih efekata koncepta privatizacije koji je doveo i do smanjenja broja zaposlenih u do tada uspešnim firmama kao što su Knjaz Miloš, Venčac i masovnog odlaska zaposlenih iz preduzeća u restrukturiranju za koja do tada nisu pronađena održiva rešenja koja bi dovela do oživljavanja privredne aktivnosti. Privatni sektor je u navedenom periodu povećao broj zaposlenih ali se nije dovoljno razvio kako bi apsorbovao viškove ljudi iz privatizovanih firmi ili firmi koje su prestale sa radom.

U poređenju sa 2006. godinom broj zaposlenih na teritoriji opštine Aranđelovac se 2011. godine smanjio za 4097 lica što predstavlja pad od 29,18%. Pad broja zaposlenih zabeležen je u preduzećima, ustanovama, zadrugama i drugim organizacijama za 2427 lica ili 24,50%. U istom periodu zabeležen je pad broja lica koja obavljaju samostalnu delatnost za 1670 lica ili 40,42%. Navedeni podaci pokazuju da je u navedenom periodu zabeležen procentualno veći pad broja lica koja obavljaju samostalnu delatnost što se može objasniti time da je došlo do smanjenja



tražnje za proizvodima i uslugama lica koja obavljaju samostalnu delatnost i koja su fokusirana na lokalno tržište, usled drastičnog pada broja zaposlenih što je rezultiralo smanjenjem kupovne moći.

U periodu 2011 - 2013. godina ukupan broj zaposlenih beleži blagi trend rasta tako da je 2012. godine zabeležen rast broja zaposlenih sa 9.939 u 2011. godini na 10624 lica u 2012. godini, što predstavlja rast od 685 lica ili 6,89% i to pre svega zahvaljujući povećanju broja lica koja obavljaju samostalno delatnost od 26,17% uzrokavanog slabljenjem negativnih efekata svetske ekonomske krize, koji su doveli do blagog oporavka ili zaustavljanja daljeg pada nacionalne ekonomije, stimulativnim programima samozapošljavanja od strane države, povoljnim kreditnim linijama za pokretanje posla kao i rigoroznijim merama borbe protiv sive ekonomije. Tokom 2013. godine dolazi do blagog pada broja zaposlenih sa 10.624 na 10.521 lice.

Učešće ženske populacije u ukupnom broju zaposlenih u dužem vremenskom periodu ne pokazuje znatne oscilacije i kreće se u periodu 2011 - 2013. godine od 45,6% tokom 2011. godine do 46,6% 2013.godine što korespondira sa strukturom zaposlenih lica po sektorima gde po broju zaposlenih značajno mesto zauzimaju sektori trgovine, zdravstva i obrazovanja u kojima je tradicionalno zaposleno puno žena.

Broj lica koji samostalno obavljaju delatnost u periodu 2011 - 2013. godine znatno oscilira tako da se tokom 2012. godine beleži znatan rast dok se 2013. godine beleži pad u odnosu na 2012. godinu u nominalnom iznosu od 266 lica ili 8,57%.

Broj lica koji obavljaju samostalno delatnost posmatrano u periodu 2006 - 2013. godina beleži značajan pad i to sa 4131 tokom 2006. godine na 2.839 lica tokom 2013. godine što predstavlja pad od 31,27% uzrokovan realnim smanjenjem standarda stanovništva usled dejstva negativnih efekata svetske ekonomske krize, smanjenja javne potrošnje kroz zamrzavanje plata u javnom sektoru i penzija koji značajno generišu tražnju, blagog pomeranja prema sivoj zoni poslovanja.

Izvor: Republički zavod za statistiku

U periodu 2011 – 2013. godine najveći broj zaposlenih na teritoriji opštine Aranđelovac bio je zabeležen u sektoru prerađivačke industrije i to 2011. godine 3041 lice što predstavlja 40,66% ukupnog broja zaposlenih lica u preduzećima, ustanovama, zadrugama. Broj zaposlenih u sektoru prerađivačke industrije ima opadajući trend tokom 2012. i 2013. godine kada je u sektoru prerađivačke industrije radilo 2927 ljudi što predstavlja pad od 3,75% u odnosu na 2011. godinu i 52,80% u odnosu na 2006. godinu kada je radilo 6202 radnika.

Trend opadanja broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru koji je motor razvoja svake ekonomije i koji bi trebao da stvori uslove za otvaranje novih radnih mesta ukazuje na strukturne nedostatke u ekonomiji opštine. Učešće obrazovanja, državne uprave i zdravstva u ukupnom broju zaposlenih iznosi zajedno u 2013. godini 25,01% što je na nivou učešća i prethodnih godina.

Pored sektora prerađivačke industrije i javnog sektora, sektor trgovine na veliko i malo zapošljava veliki broj ljudi. Na osnovu podataka za 2013. godinu u pomenutom sektoru radilo je 1028 ljudi ili 13,38% ukupnog broja zaposlenih lica. Otvaranje velikog tržnog centra „Fortuna market“ dovelo je do povećanja broja zaposlenih u sektoru trgovine na veliko i malo u 2013. godini u odnosu na 2011. godinu kada je u navedenom sektoru radilo 786 ljudi što predstavlja rast broja zaposlenih od 30,78%.



Navedeni podaci ukazuju na relativno malo učešće sektora prerađivačke industrije i ostalih sektora koji proizvode razmenljiva dobra i gde se stvara nova vrednost, a relativno visoko učešće neproizvodnih sektora i sektora usluga koji su niskoakumulativni i koji ne mogu biti osnovni pokretač ekonomskog razvoja opštine.

Nezaposlenost

Nezaposlenost – struktura

Tabela: Struktura nezaposlenih lica

Godina	Ukupno	Prvi put traže zaposlenje		Bez kvalifikacija		Žene		Na 1000 Stano- vnika
		svega	%	svega	%	svega	%	
2010.	4990	1406	28,2	1661	33,3	2831	56,7	108
2011.	5083	1339	26,3	1609	31,7	2789	54,9	111
2012	5239	1304	24,9	1666	31,8	2940	56,1	114
2013.	5271	1268	24,1	1662	31,5	2890	54,8	116

Izvor: Republički zavod za statistiku

Struktura nezaposlenih lica je izrazito nepovoljna jer je najveći udeo lica koji prvi put traže posao 24,1% tokom 2013. godine što ukazuje na to da mlađa populacija nakon završetka školovanja dugo ne može da nađe posao. Navedeni podatak je rezultat stagnacije privredne aktivnosti koja ne dovodi do otvaranja novih radnih mesta kroz osnivanje novih privrednih subjekata ili kroz proširenje postojećih poslovnih aktivnosti. Nepovoljni trendovi na tržištu rada, nepovoljna struktura nezaposlenih lica nameće potrebu redefinisavanja obrazovnog sistema Republike Srbije koji bi bio prilagođen potrebama tržišta rada u svakoj jedinici lokalne samouprave uvažavajući specifičnosti sredine i privredne strukture svake opštine. Broj nezaposlenih lica koji prvi put traže zaposlenje pokazuje trend opadanja u periodu 2011-2013. godine ali je on nedovoljan i nije rezultat sistemskih mera u cilju masovnijeg zapošljavanja mladih ljudi nakon završenog školovanja. Smanjenje udela pomenute grupe nezaposlenih lica doprineo bi i poboljšanju demografske slike opštine, zaustavio trend iseljavanja mladih ljudi u veće gradove ili u inostranstvo.

Udeo žena u ukupnom broju nezaposlenih lica je tokom perioda 2010-2013. godine takav da je 2011. godine pao sa 56,7% koliko je iznosio 2010. godine na 54,9% nakon čega tokom 2012. godine dolazi do rasta udela. Prema statističkim podacima tokom 2013. godine evidentirano je 2890 nezaposlenih žena što je za 1,9% manji udeo nego 2010. godine ili 7,4% manje nego 2000. godine što se može povezati sa zatvaranjem proizvodnih kapaciteta u tekstilnoj industriji u kojoj dominira udeo ženske populacije.

Stopa nezaposlenosti merena odnosom broja nezaposlenih u odnosu na zbir broja zaposlenih i broja nezaposlenih lica zaključno sa 2013. godinom iznosila je 33,37% što je iznad republičkog



proseka u navedenom periodu što iziskuje donošenje stimulativnih mera za samozapošljavanje, hitno rešavanje problema preduzeća u restrukturiranju kako bi se ta preduzeća oporavila ili njihova imovina stavila u funkciju što bi dovelo do otvaranja velikog broja radnih mesta i smanjenja stope nezaposlenosti. Stopa nezaposlenosti stagnira u periodu 2011-2013. godine i kreće se oko 33%.

Navedeni podaci nisu u potpunosti precizni jer ima onih koji ne rade a nisu prijavljeni Nacionalnoj službi za zapošljavanje kao i onih koji su radno angažovani a koji takođe nisu evidentirani na tržištu rada.

Starosna struktura nezaposlenih je takva da po podacima za 2013. godinu najveći broj nezaposlenih pripada starosnim dobima od 50-59 godina 26,08% i 30-39 godina 23,48%. Kategoriju nezaposlenih lica starosne dobi od 50-59 čine ljudi koji su tokom perioda tranzicije izgubili ili napustili posao u nekada velikim društvenim firmama koji zbog svoje starosne dobi, neadekvatne stručne spreme, znanja i veština kao i odsustva značajnih investicija u opštini nisu sebi našli novo radno mesto. Podsticajne mere države, koja je putem oslobađanja od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i poreza na zarade u određenom vremenskom periodu pokušala da stimuliše poslodavce da zaposle upravo ovu kategoriju nezaposlenih lica, nisu donele značajnije rezultate. Navedene kategorije ljudi su sa socijalnog aspekta posebno ugrožene jer teško nalaze novo zaposlenje, nemaju dovoljno sredstava da pokrenu sopstveni posao, a još dugo neće moći da ostvare pravo na penziju.

Nezaposlena lica koja pripadaju kategoriji nezaposlenih lica starosne dobi od 30-39 godine, koja su u godinama kada mogu da pruže radni maksimum su posebno osetljiva grupa, koja usled nemogućnosti pronalaska sigurnog i dobro plaćenog posla odlaže formiranje porodice, što ostavlja duboke emocionalne, socijalne i psihičke posledice. To je kategorija lica koja je nakon društvenih promena 2000. godine pronašla posao u malim privatnim firmama koje su tokom trajanja svetske ekonomske krize masovno otpuštale radnu snagu u cilju smanjenja troškova i opstanka na tržištu ili su prestajale sa radom. Jedan deo ljudi koji pripada pomenutoj grupaciji nezaposlenih lica nakon završene škole nikada nije našla stabilan posao samim tim nisu bili u prilici da ovladaju znanjima i veštinama koje su danas potrebne na tržištu rada. Navedena grupacija nezaposlenih lica ima prilično nisku kvalifikacionu strukturu.

Ono što je posebno zabrinjavajuće je to da veliki broj mladih ljudi ne može da pronađe prvi posao nakon završene srednje škole ili fakulteta kako bi stekli određeno iskustvo i kako bi bili konkurentni na tržištu rada što u njima stvara osećaj bezperspektivnosti, nepravde zbog čega se mnogi odlučuju da napuste opštinu kako bi pokušali da pronađu posao uglavnom u Beogradu, a neki se odlučuju i za odlazak u inostranstvo što može dovesti do katastrofalnih posledica u budućnosti.

Polna struktura nezaposlenih lica takva je da je nezaposlenih žena tokom 2013. godine bilo 54,82% naspram 45,18% muškaraca pri čemu je gotovo u svim navedenim starosnim dobima osim starosnim dobima 20-24 godine i 60-64 godine udeo žena u ukupnom broju nezaposlenih lica veći. Sličan odnos zabeležen je i 2014. godine. Najviše nezaposlenih žena tokom 2013. godine bilo je starosne dobi 50-54 godine 403 i 35-39 godina 389 dok kod muškaraca u istom periodu najviše nezaposlenih lica bilo je starosne dobi 55-59 godina 331 i 50-54 godine 293 lica.



Starosna i polna struktura nezaposlenih u 2013. i 2014. godini

Godina	Pol	Godine starosti										Ukupno
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	
2013.	Muškarci	85	257	263	244	244	248	229	293	331	187	2381
	Žene	47	251	345	361	389	386	338	403	348	22	2890
	Ukupno	132	508	608	605	633	634	567	696	679	209	5271
2014.	Muškarci	73	289	252	261	274	240	241	290	299	208	2427
	Žene	47	220	339	365	365	379	389	382	358	22	2866
	Ukupno	120	509	591	626	639	619	630	672	657	230	5293

Izvor: Nacionalna služba za zapošljavanje - Aranđelovac

OBRAZOVANJE

Образовање је једна од најважнијих области привредног и друштвеног развоја, тако да се у буџету општине Аранђеловац издвајају значајна средства за одржавање и унапређење постојеће образовне инфраструктуре и васпитно-образовних установа. Оpreмљеност образовних установа се из године у годину побољшава, али је још увек недовољна и условљена недостатком финансијских средстава.

Predškolsko obrazovanje

Програмом Предшколског образовања обезбеђују се услови за нормалан физички, емоционални, интелектуални и морални развој деце, припрему за школу и успесно укључивање деце у живот у својој друштвеној заједници. Оснивач предшколске установе је локална самоуправа.

Предшколска установа „Дуга“ у Аранђеловцу почела је са радом 1967. године. Тада је у њој боравило шездесеторо деце распоређене у две васпитне групе о којима је бринуло осморо запослених. Прве две године вртић је радио као радна јединица Центра за социјални рад Аранђеловац, а од 1969. године постаје самостална установа Деčји вртић „Мира Симић“. 2001. године вртић мења назив у Предшколска установа „Дуга“.

Данас ПУ Дуга пружа услуге у 13 објеката. Пет објеката су наменски грађени и адаптирани за потребе целодневног и полудневног боравка са седиштем у Аранђеловцу док се један вртић налази у Даросави. Седам објеката се налазе у појединим насељеним местима где је предшколско образовање и васпитање организовано при основним школама и домовима културе у месним заједницама.

У зависности од капацитета и потреба родитеља у појединим објектима организован је рад у две смене. Рад са децом организован је и у болничким групама за децу која су на леchenju у градској болници и Специјалној болници „Буковичка банја“.



Pregled ustanova za predškolsko obrazovanje

Naziv institucije	Lokacija	Broj vaspitača	Broj dece korisnika		
			do 5 časova	9 - 11 časova	preko 11 časova
PU „Duga“	Aranđelovac	85	383	790	0

Problemi predškolskog obrazovanja

Usled nedostatka prostora u odnosu na broj dece stvaraju se dugačke liste čekaња na upis i prijem dece u određene objekte. Svi kapaciteti u ustanovama su iskorišćeni, uključujući dve sale za fizičko vaspitanje i jedna ambulanta koje se koriste kao prostori za boravak dece. U seoskim područjima uglavnom se prostor deli sa osnovnim školama, a zbog povećanja broja grupa Predškolskog pripremnog programa, ustanove ne raspolažu dovoljnim brojem nastavnog osoblja. Stanje zgrada je u pojedinim objektima takvo da je neophodna urgentna sanacija vodovodnih i kanizacionih instalacija, kao i rekonstrukcija pojedinih delova nekih objekata.

Prikaz broja grupa i broja dece u grupama (sa starosnom i polnom strukturom dece) u školskoj 2014/2015 godini:

Ukupno	1 - 3	3 - 4	4 - 5.5	5.5- 6.5	poludnevni
Broj grupa	7	5	13	7	17
Devojčice	75	78	152	79	147
Dečaci	86	65	150	98	131
Ukupno	161	143	302	177	278

Objekat „Duga“	1 - 3	3 - 4	4 - 5.5	5.5- 6.5	poludnevni
Broj grupa	3	1	4	1	2
Devojčice	25	10	51	19	21
Dečaci	34	16	52	16	23
Ukupno	59	26	103	35	44
Objekat „Zvončić“	1 - 3	3 - 4	4 - 5.5	5.5- 6.5	poludnevni
Broj grupa	1	1	2	1	2
Devojčice	10	11	30	11	22
Dečaci	7	13	28	12	22
Ukupno	17	24	58	23	44



Objekat „Sunce“	1 - 3	3 - 4	4 - 5.5	5.5- 6.5	poludnevni
Broj grupa	2	1	4	1	2
Devojčice	23	10	51	19	21
Dečaci	16	16	52	16	23
Ukupno	39	26	103	35	44
Objekat „Bubamara“	1 - 3	3 - 4	4 - 5.5	5.5- 6.5	poludnevni
Broj grupa	1	1	2	1	2
Devojčice	9	10	25	11	16
Dečaci	6	14	34	9	16
Ukupno	15	24	59	20	32
Objekat „Osmeh“	1 - 3	3 - 4	3- 5	5-6.5	poludnevni
Broj grupa	0	0	1	1	1
Devojčice	0	0	19	16	14
Dečaci	0	0	14	18	8
Ukupno	0	0	33	34	22
Objekat „Darosava“	1 - 3	3 - 4	4 - 5	3-6.5	poludnevni
Broj grupa	0	0	0	1	1
Devojčice	0	0	0	13	9
Dečaci	0	0	0	10	14
Ukupno	0	0	0	23	23

Mesto	PPP 4 sata Broj dece	Poseban program „Hajde da se igramo“ Broj dece	Broj grupa	Ukupan broj dece
Banja	16	7	2	23
Bukovik	12	14	2	26
Venčani	9	10	2	19
Stojnik	8	10	2	18
Orašac	13	8	2	21
Ranilović	14	4	2	18
Tulež	12	4	2	16
Ukupno	84	57	14	141



Број радника се утврђује сагласно одредбама Правилника о мерилима за утврђивање економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама, према обиму послова, броју деце и васпитних група утврђених Годишњим планом рада Установе, за сваку радну годину, а врста и степен стручне спреме на основу законских прописа по којима је утврђен степен и врста стручне спреме за директора, стручне сараднике, васпитаће, медицинске сестре – васпитаће и друге раднике у Установи.

У току године васпитно-образовни рад са децом од 3 године до поласка у школу обављају васпитаћи, а са децом од 1 до 3 године медицинске сестре-васпитаћи и васпитаћи. Васпитно-образовни рад са децом са сметњима у развоју у развојној групи обавља дефектолог-васпитач и радно-окупациони терапеут. Васпитно-образовни рад са децом на болничком лечењу реализују васпитаћи.

Тренутно ПУ „Дуга“ похађа 1,173 деце, који су распоређени у 60 група. По подацима руководства ПУ „Дуга“ и подацима са сајта установе у Аранђеловачким вртићима је запослено 85 васпитача и 12 медицинских сестара. Како ПУ „Дуга“ не успева да задовољи потребе предшколског образовања, посебно у градском подручју, из године у годину се доноси одлука о уписивању већег броја деце за 20% у односу на број деце у групама.

Основно образовање

Образовање је једна од најважнијих области привредног и друштвеног развоја, тако да се у буџету општине Аранђеловац издвајају значајна средства за одржавање и унапређење постојеће образовне инфраструктуре и васпитно-образовних установа.

Основно образовање и васпитање у општини Аранђеловац, стиже се у 12 основних школа међу којима је и је и музичка школа. Основне школе на територији општине Аранђеловац похађа 3.577 ученика.

Образовно - васпитни рад се остварује на српском језику. Деца са сметњима у развоју, основно образовање стижу у ОШ „Милош Обреновић“, која има специјална одељења, која тренутно похађа 16 ученика. Имплементацијом инклузивног образовања у редован систем школовања, специјалне школе постепено остају без ученика и поред тога што имају најкомпетентнији наставни kadar за рад са инклузивном децом.

Функционално образовање одраслих одвија се у ОШ „Илија Гарашанин“ које тренутно похађа 33 полазника.

У области музичког образовања, основно образовање се стиже у ОМС „Петар Илић“, коју тренутно похађа 145 ученика.

Проблеми основног образовања

Опремљеност школа је осредња, нарочито са савременим наставним, информатичким средствима и осталим условима за кабинетску наставу. Недостатак фискултурних сала у већини градских и скоро свим сеоским школама, један је од већих проблема, који су недопустиви за ово време. У појединим школама је потребно изградити фискултурне sale, као и urediti и обновити спортске терене који се користе за наставу физичког образовања.

У појединим школама је непходна санација мокрих чворова, подова, а велики проблем представљају и кровови који су на појединим школама равни, па услед великих киша и снега долази до прокишњавања и стварања проблема на инсталацијама. Велики проблем представља и столарија која је у



većini škola u jako lošem stanju, pa je samim tim i energetska efikasnost na niskom nivou. Leti su učionice pretople, zimi jako hladne, a računi za grejanje su veliki.

Kako se iz godine u godinu smanjuje broj dece, posebno u izdvojenim odeljenjima u ruralnim sredinama, to nije dovelo do smanjenja nastavnog osoblja ali je dosta uticalo na smanjenje broja nastavnika sa punim radnim vremenom. Trenutno je prisutan nedostatak pojedinih kadrova, pre svega nastavnika matematike, fizike i hemije. Iz navedenih razloga kao i zbog bolje i kvalitetnije organizacije posla, neophodno je uraditi novu mrežu osnovnih škola.

Prostorni kapaciteti OMS „Petar Ilić“ su preopterećeni, jer se škola nalazi u zgradi Centra za kulturu. Iako postoji potreba za otvaranjem srednje muzičke škole zbog loših uslova i nedovoljnog prostora je nemoguće realizovati, tako da se planira prebacivanje škole u drugu zgradu gde bi se dobio dovoljan prostor za normalno odvijanje nastave. Zbog nedostatka prostora časovi se održavaju i subotom. Škola ima svoj instrumentarijum koji koristi za izvođenje nastave, ali je prilično star.

Srednje obrazovanje

Srednje obrazovanje u opštini Aranđelovac, učenici stižu u 3 srednje škole, i to Gimnaziji, Ekonomskoj školi i Tehničkoj školi.

Srednje obrazovanje traje tri ili četiri godine u skladu sa Zakonom i školskim programom.

Ukupan broj učenika u sve tri škole je 1.763. Srednje škole nemaju isturena odeljenja van sedišta škole.

Na osnovu iskazanih želja učenika prilikom upisa u srednje škole u poslednjih par godina, učenici su najveće interesovanje iskazali za obrazovne profile u području rada: poslovni i finansijski administrator, iako je po statistici Nacionalne službe za zapošljavanje najveći broj nezaposlenih lica baš sa IV stepenom stručne spreme- ekonomski tehničar.

Problemi srednjeg obrazovanja

U srednjim školama je stanje slično kao i u osnovnim. Nužno je obezbediti i opremiti fiskulturnu salu koju koriste Tehnička i Ekonomska škola. Veliki nedostatak je u tome što se ne vodi računa o potrebama privrede već ponajviše o profesorskim kadrovima i tehnološkoj osposobljenosti.

Opremljenost srednjih škola je osrednja. Stručno su zastupljeni svi predmeti i nije prisutan nedostatak kadrova. U poslednje dve godine su prilikom upisa u srednje škole, ukinuta dva odeljenja srednjim školama i dosta nastavnog kadra je izgubilo puno radno vreme.

Specijalne škole i škole za odrasle

Za decu sa smetnjama u razvoju, postoji mogućnost sticanja obrazovanja u OŠ „Miloš Obrenović“, koja ima specijalna odeljenja, sa adekvatno kvalifikovanim kadrom.

Implementacijom inkluzivnog obrazovanja u redovan sistem školovanja, specijalne škole postepeno ostaju bez učenika i pored toga što imaju najkompetentniji nastavni kadar za rad sa inkluzivnom decom. Specijalna odeljenja trenutno pohađa 16 učenika.

Lica sa navršenih 15 godina koja nemaju osnovno obrazovanje mogu da ga steknu po posebnom programu obrazovanja odraslih koji se realizuje u OŠ „Ilija Garašanin“ i koji pohađa 33 polaznika.



Naziv škole	Lokacija	Broj nastavnika	Broj polaznika	Oblast delovanja
OŠ "Miloš Obrenović"	Svetogorska 7, Aranđelovac	4	16	Specijalna odeljenja (4)
OŠ "Ilija Garašanin"	Aranđelovac - Bukovik	10	33	Osnovno obrazovanje odraslih

Neformalno obrazovanje

Neformalno obrazovanje podrazumeva sticanje znanja i veština koje su izvan programa formalnog sistema obrazovanja. Osnovni problem u sistemu neformalnog obrazovanja su njegovo priznavanje i vrednovanje kao i formalni sistem od strane nadležnog Ministarstva.

Naziv	Lokacija	Broj predavača	Oblast delovanja
Centar za kulturu i obrazovanje opštine Aranđelovac	Josipa Grušovnika 1	2	Program stranih jezika – Nemački i Engleski
Ekonomsko – ugostiteljska škola Slobodan Minić	Josifa Pančića br.3		Druga šansa - obuka za pomoćnika kuvara, Prekvalifikacija, Dokvalifikacija, Specijalizacija kuvara, konobara
OŠ Ilija Garašanin	Josifa Pančića br.7	10	Formalin obrazovanje odraslih
Gimnazija Miloš Savković	Josipa Grušovnika br. 1		Vanredno školovanje
Tehnička škola Mileta Nikolić	Josifa Pančića br.3		Projekat Druga šansa, Prekvalifikacija, Dokvalifikacija, Vanredni učenici, Program obuke za rad na računaru
Centar za talente	Obavlja se u svim osnovnim školama	16	Matematika, Istorija, Engleski jezik, Srpski jezik, Biologija, Hemija, Fizika, Geografija

Više i visoko obrazovanje

Visoka tehnološka škola strukovnih studija u Aranđelovcu osnovana je 1960. godine kao Visoka tehnološka škola za nemetale.

U toku 2012. godine Visoka tehnološka škola strukovnih studija dobila je po drugi put (prvi put 2007.godine) akreditaciju od strane Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta, kako za



установу тако и за kompletne studijske programe. Visoki kriterijumi akreditacije su zadovoljeni i još jednom je dokazan kvalitet i doslednost u svim procesima i standardima. Na Visokoj tehnološkoj školi realizuju se sledeći akreditovani studijski programi osnovnih i specijalističkih strukovnih studija:

Osnovne studije:

- Tehnološko inženjerstvo, moduli: Tehnologija nemetala; Tehnologija vode; Farmaceutska tehnologija
- Zaštita životne sredine,
- Informacione tehnologije,
- Menadžment u turizmu i ugostiteljstvu
- Dizajn, moduli: Dizajn industrijske i unikatne keramike; Dizajn i obrada kamena;

Specijalističke strukovne studije:

- Zaštita životne sredine, moduli; Održivi razvoj i životna sredina; Upravljanje otpadom;
- Tehnologija vode, moduli: Tehnologija vode za piće, Prerada otpadnih voda;
- Tehnologija nemetala, moduli: Konstrukciona keramika; Novi keramički materijali.

Škola trenutno zapošljava 12 doktora nauka - profesora strukovnih studija, više angažovanih doktora nauka, zatim nekolicinu magistara i predavača kao i mladih saradnika.

ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA

ZDRAVSTVO

U opštini Aranđelovac zdravstvenu zaštitu pružaju Zdravstveni centar Aranđelovac, koji u svom sastavu ima Dom zdravlja i Opštu bolnicu sa 142 postelje i Specijalna bolnica za rehabilitaciju Bukovička banja.

Usluge primarne zdravstvene zaštite se realizuju u Domu zdravlja kroz postojeće službe i organizacione jedinice i to:

- Služba za zdravstvenu zaštitu dece i školske dece sa razvojnim savetovaštem i savetovaštem za mlade
- Služba za zdravstvenu zaštitu žena
- Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih (opšta medicina) sa odsecima
 1. Kućno lečenje i medicinska nega
 2. Polivalentna patronažna služba
 3. Zdravstvena zaštita radnika
- Služba hitne medicinske pomoći
- Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu

Pored navedenih, postoje još dijagnostičke i određene specijalističko konsultativne službe organizaciono pripadaju Opštoj bolnici Aranđelovac.

Zdravstvena zaštita seoskom stanovništvu je dostupna u seoskim ambulantama. Gotovo svako selo ima svoju ambulantu (ima 11 isturenih ambulanti), tako da je zdravstvena zaštita seoskog stanovništva na istom nivou kao i gradskog.



Opšta bolnica Aranđelovac pruža sekundarni nivo zdravstva zaštite i jedina je opšta bolnica na teritoriji šumadijskog okruga. Raspolaže sa 142 postelje.

Specijalna bolnica za rehabilitaciju "Bukovička banja" Aranđelovac je zdravstvena ustanova koja se bavi rehabilitacijom i lečenjem, primenjujući najsavremenije terapijske metode, kombinove sa dejstvom prirodnih lekovitih mineralnih voda, gline i klime. U obavljanju zdravstvene delatnosti Specijalna bolnica pruža preventivne, dijagnostičke i terapijske usluge iz:

- Fizikalne medicine i rehabilitacije
- Pedijatrije
- Interne medicine
- Medicine sporta
- Laboratorijske dijagnostike

Zdravstvene usluge pružamo privatnim licima i osiguranicima Republičkog fonda zdravstvenog osiguranja (na uput) kao ambulantne usluge iz oblasti fizikalne medicine i rehabilitacije, usluge stacionarne produžene rehabilitacije iz oblasti: reumatskih oboljenja, bolesti disajnih puteva i povreda i oboljenja koštanog sistema, predviđene Pravilnikom RFZO, kompletnu stacionarnu rehabilitaciju dece i usluge bolničkog lečenja za decu obolelu od šećerne bolesti. U okviru Specijalne bolnice funkcionišu Odeljenje za rehabilitaciju odraslih koje raspolaže sa 70 ležaja i Dečije odeljenje koje ima 40 ležaja, koji rade preko cele godine.

Radno vreme Ambulantno – polikliničke službe je radnim danima od 07 – 20 časova, a subotom od 07-14:30h.

Odeljenje za lečenje, edukaciju i rehabilitaciju dece i omladine je jedino odeljenje u Republici Srbiji i šire, koje se bavi lečenjem, rehabilitacijom i edukacijom dece obolele od šećerne bolesti.

Ambulanta medicine sporta obavlja sportsko-medicinske predtakmičarske preglede i testiranja sportista, kao i dijagnostiku, lečenje i rehabilitaciju sportskih povreda.

Rehabilitacija odraslih se sprovodi kod sledećih oboljenja, povreda i drugih poremećaja zdravlja:

- Reumatska oboljenja
- Zapaljenski reumatizam (reumatoidni artritis, psorijazni artritis, behterevljeva bolest i dr.)
- Degenerativni reumatizam (artroze, spondiloze, diskus hernija i dr.)
- Vanzglobni reumatizam (fibrozitisi, miozitis, panikulitisi, tendinitisi i dr.)
- Osteoporoza
- Poremećaji i oboljenja periferne cirkulacije (sy raynaud, mb. Burger i dr.)
- Neurološka oboljenja:
 - Oštećenja centralnog nervnog sistema (posledice cvi: hemiplegija, hemipareza, multipla skleroza, parkinsonova bolest i dr.)
 - Oštećenja perifernog nervnog sistema (mono- i polineuropatije)
- Povrede i oboljenja koštanog, zglobnog i mišićnog sistema (gornji ekstremiteti, kičmeni stub, karlica i kukovi, donji ekstremiteti)
- Bolesti disajnih organa (hronični bronhitis, bronhijalna astma, hronična opstruktivna bolest pluća i dr.)
- Šećerna bolest i komplikacije (angiopatija, polineuropatija i dr.)

Balneološke indikacije za lečenje:

- Bolesti organa za varenje (ulkusna bolest bez komplikacija, hronični gastritis i duodenitisi, Kronova bolest, hronični nekalkulozni holecistitisi i holangitisi i dr.)
- Bolesti metabolizma (šećerna bolest, bolesti štitaste žlezde i dr.)
- Bolesti mokraćnog sistema (pesak u mokraćnim putevima i dr.)



Rehabilitacija predškolske i školske dece se sprovodi kod sledećih oboljenja, povreda i drugih poremećaja zdravlja:

- Endokrinološka oboljenja (šećerna bolest, bolesti štitaste žlezde i dr.)
- Gojaznost
- Porođajne povrede (perifernog nervnog sistema, mišića, kostiju)
- Kongenitalne anomalije (vrata, trupa i udova)
- Kašnjenja u psihomotornom razvoju
- Luksacija i displazija kukova
- Stečeni deformiteti kičmenog stuba, ekstremiteta i bolesti rasta
- Bolesti disajnih organa (astma, hronični bronhitis, bronhiektazije, cistična fibroza i dr.)
- Povrede i oboljenja koštanog, mišićnog i zglobnog sistema
- Neuromišićna oboljenja
- Stanje posle akutnog oštećenja perifernog i centralnog nervnog sistema
- Cerebralna paraliza
- Reumatska oboljenja (juvenilni reumatoidni artritis i dr.)
- Oboljenja sistema organa za varenje (ulkusna bolest, hronične zapaljenske bolesti creva, hronični nekalkulozni holecistitis i holangitis i dr.)

Odeljenje za lečenje, edukaciju i rehabilitaciju dece i omladine funkcioniše u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju "Bukovička banja" Aranđelovac od 1989. godine. U regionu, a i šire, ne postoji odeljenje ovakvog tipa.

Osnovna namena Odeljenja je da se u njemu hospitalizuju deca i omladina, uzrasta do 18 godina, sa hroničnim oboljenjima – najčešće sa dijabetes melitusom. Produženo lečenje obuhvata nastavak i prilagođavanje započete medikamentozne terapije, uz odgovarajuću ishranu primerenu uzrastu i dužini oboljenja, doziranu fizičku aktivnost, kao i primenu procedura fizikalne i balneo terapije.

Objekat Zatvoreno kupatilo u kojem posluje Specijalna bolnica "Bukovička banja" izgrađen je u periodu od 1936-1938. godine i kao objekat od velikog arhitekturnog značaja, pod zaštitom je Zavoda za zaštitu spomenika kulture Kragujevac. Poslednjih godina je značajno rekonstruisan i obezbeđeni su kvalitetni uslovi za smeštaj pacijenata.

Kapacitet Specijalne bolnice je 130 ležajeva, konforne jednokrevetne i dvokrevetne, trokrevetne i četvorokrevetne sobe i aptmani, restoran, otvorene terase, terapijski blok, bazen sa termomineralnom vodom, parking. Svaka soba poseduje kupatilo i TV sa kablovskim programom. Sve jednokrevetne, dvokrevetne sobe i apartmani su klimatizovani i pored ostalog poseduju i mini bar. Apartmani se sastoje iz dve prostorije, opremljeni su francuskim ležajem i imaju mogućnost za boravak 2 - 4 osobe.



Преглед броја запослених у здравственим установама

Zdravstvena ustanova	Kadrovska struktura															
	Doktori medicine			Farmaceuti	Zdrvstveni saradnici	Medicinsk e sestre- tehničari		Stomatologija					Administrativno- tehnički radnici			
	Opšta medicina	Specijalista	Na specijalizaciji			VŠS	SSS	Doktori stomatologije	Specijalisti	Na specijalizaciji	VŠS	SSS	VSS	VŠS	SSS	NSS
Dom zdravlja	18	24	3		1	6	66	4	9	-	-	18	2	5	26	19
Opšta bolnica	1	55	7	1	1	19	143	-	-	-	-	-	7	1	21	40
Specijalna bolnica za rehabilita- ciju Bukovička banja	1	9	1		1	15	32	-	-	-	-	-	2	1	13	9
Ukupno	20	88	11	1	3	40	241	4	9	0	0	18	11	7	60	68

Преглед броја лекара

Укупно лекара	Лекари у појединим службама						Дипломирани фармацеути	Број становника на једног лекара
	Опште и специјалне медицине	За борбу против ТБ	За здравствену заштиту жена	За здравствену заштиту предшколске деце	За здравствену заштиту школске деце и омладине	За заштиту и лечење зуба		
132	103	2	4	4	6	13	1	402

- Број предшколске деце на једног лекара – 672
- Број школске деце на једног лекара – 907
- Број одраслих преко 18 година на једног лекара – 1723
- Број жена на једног гинеколога – 4917



Pregled zdravstvenih ustanova

Klinički centar / Zdravstveni centar	Domovi zdravlja	Zdravstvene stanice	Ambulante (mesto)	Kadrovska struktura					
				specijalisti	lekari	na specijalizaciji	zdravstveni radnici sa vss	zdravstveni radnici sa sss	nemedicinsko osoblje
Zdravstveni centar "Aranđelovac"	Dom zdravlja Aranđelovac	Darosava	Darosava	1				2	1
		Venčani	Vencani		1			1	
			Jelovik		1			1	
			Bosuta						
			Garaši						
			Gornja Trešnjevica						
			Knjaz Miloš		1			1	
			Šamot		4			5	1
			Ranilović		1			1	
			Stojnik					1	
			Orašac						
			Jelovik, Bosuta, G araši Orašac i Gornja Trešnjevica		1			1	
			Ranilović i Stojnik		1			1	
		Centralna zgrada DZ		23	8	3	6	52	50

	Opsta bolnica		55	1	7	19	143	69
Specijalna bolnica za rehabilitaciju Bukovička banja			9	1	1	15	32	25



Број корисника који здравствену заштиту остварују преко Дома здравља

Област здравствене заштите	Број корисника
Здравствена заштита предшколске деце	2686
Здравствена заштита школске деце	5441
Здравствена заштита жена	19667
Здравствена заштита одраслог становништва	39637
Стоматолошка здравствена заштита деце	5818
Стоматолошка здравствена заштита одраслог становништва	7936
Хитна медицинска помоћ	47764

Техничка опремљеност здравствених установа

Здравствена установа	Здравствена опрема
Здравствени центар Аранђеловац	Ултразвучни апарати -4
	УЗ-доплер-1
	Рендген-1
	Рендген - C-лук - 2
	Мамограф
	Лапароскопски stub

Рендген апарат стар 4 године – донација Чешке развојне агенције, мамограф стар 3 године донација ЕУ, лапароскопски stub – донација Турске развојне агенције. Један ултразвучни апарат је новији донација Немачке амбасаде, а остали су доста старији и неопходно је замена. У блиској будућности планирана је набавка CT апарата.

Евидентан је пораст хроничних незаразних болести и то кардиоваскуларних и малигних. Велики је број пацијената који се свакодневно транспортују у КЦ Крагујевац на зрачну и хемотерапију. Исто тако, ови пацијенти захтевају и палијативну негу како на примарном тако и на секундарном нивоу, и у том смислу од 2015.године је у Општој болници Аранђеловац у сарадњи са Министарством здравља опредељено 5 постеља за палијативну негу.

У наредном периоду планиран је завршетак поликлиничког дела ОБ Аранђеловац, као и набавка скенера како би и ова дијагностичка процедура била доступнија пацијентима.

Поритетни проблеми су недостатак кадра и застарелост опреме за рад.



SOCIJALNA ZAŠTITA

Pregled ustanova/ ključnih aktera socijalne zaštite

Ustanova
Lokalna samouprava
Nacionalna služba za zapošljavanje
Crveni Krst

1. LOKALNA SAMOUPRAVA – Opština Aranđelovac u zadnjih par godina posvećuje posebnu pažnju sprovođenju socijalne zaštite svojih građana.
 - U 2012. godine iz budžeta opštine Aranđelovac za socijalnu zaštitu izdvojeno je ukupno 10.149 144,00 din.
 - U 2013. godini iz budžeta je za socijalnu zaštitu izdvojeno ukupno 11.537.000,00 din.
 - Za 2014. Godinu Centru je odobreno 14.907.000,00 din.
 - Za 2015.godinu izdvojeno je 14.630.000,00 din.

Na osnovu Odluke o pravima u socijalnoj zaštiti i socijalnoj sigurnosti građana opštine Aranđelovac oni građani i lica koja se na području opštine Aranđelovac nađu u stanju socijalne potrebe mogu ostvariti sledeća prava:

1. Jednokratnu novčanu pomoć
2. Pravo na naknadu troškova sahrane
3. Pravo na naknadu troškova lečenja
4. Pravo na opremu korisnika prilikom smeštaja u ustanovu socijalne zaštite ili u drugu porodicu
5. Pravo na usluge socijalnog rada

2. CENTAR ZA SOCIJALNI RAD "SAVA ILIĆ"

U sprovođenju socijalne zaštite i socijalnog rada Centar za socijalni rad vrši sledeća javna ovlašćenja:

- Rešava u prvom stepenu o ostvartivanju prava utvrđenih ovim Zakonom,
- Pruža usluge socijalnog rada u postupku rešavanja o tim pravima,
- Vrš isplatu novčanih prava utvrđenih ovim zakonom (poslovi isplate korisnicima po osnovu ostvarenih tzv. "Osnovnih prava" vraćeni su Ministarstvu za socijalna pitanja u nadležnost od momenta osnivanja Informacionog sistema, a Centar je zadržao nadležnost za poslove isplate korisnicima tzv. "Proširenih prava", napomena CSR)".

Centar obavlja i sledeće stručne poslove u oblasti socijalne zaštite i socijalnog rada:

1. Otkriva i prati socijalne potrebe građana i probleme u oblasti socijalne zaštite
2. Predlaže i preduzima mere u rešavanju stanja socijalnih potreba građana i prati njihovo izvršenje



3. Organizuje i sprovodi odgovarajuće oblike socijalne zaštite i socijalnog rada
4. Razvija i unapređuje preventivne aktivnosti koje doprinose sprečavanju i suzbijanju socijalnih problema
5. Pruža dijagnostičke usluge, sprovodi odgovarajući tretman, savetodavno-terapijske usluge i stručnu pomoć korisnicima
6. Podstiče, koordinira i organizuje profesionalni i dobrovoljni humanitarni rad u oblasti socijalne zaštite
7. Vodi dokumentaciju i evidenciju o pruženim uslugama i preduzetim merama u okviru svoje delatnosti
8. Vodi evidenciju o deci za usvojenje i potencijalnim usvojiocima na području za koje je osnovan
9. Vršiti i druge poslove utvrđene zakonom i odlukom skupštine opštine

U oblasti zaštite dece i mladih i rehabilitaciji učinilaca krivičnih dela delatnost Centra bliže određuju i:

- Krivični zakonik
- Zakonik o krivičnom postupku
- Zakon o maloletnim učiniocima krivičnih dela krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica
- Zakon o izvršenju krivičnih sankcija
- Zakon o prekršajima i
- Zakon o prekršajnom postupku

Zadaci Centra određeni su i Zakonom o izbeglicama i Uredbom o zbrinjavanju izbeglica. Sa izbeglim, prognanim i raseljenim licima ovaj Centar angažovao se u pružanju stručne pomoći kod ostvarivanja pojedinih prava, kao i u slučajevima potrebe njihovog zbrinjavanja u ustanovu socijalne zaštite po predhodno pribavljenoj saglasnosti o plaćanju troškova smeštaja od Komesarijata za izbeglice.

U ovom Centru građani mogu ostvariti sledeća prava:

1. Pravo na materijalno obezbeđenje
2. Dodatak za pomoć i negu drugog lica
3. Pomoć za osposobljavanje za rad
4. Smeštaj u ustanovu socijalne zaštite ili drugu porodicu
5. Usluge socijalnog rada (koje Centar pruža u vršenju poverenih poslova prilikom odlučivanja o navedenim pravima građana)

Ova prava propisana su Zakonom o socijalnoj zaštiti ("Sl.gl.RS" 24/11) od 4. aprila 2011. godine i finansiraju se iz budžeta Republike Srbije (Ministrastvo za rad, socijalna i boračka pitanja).

Počev od 2005. godine pravo na smeštaj u ustanovu socijalne zaštite tipa prihvatilišta i prihvatne stanice obezbeđuje se u skladu sa poslednjim izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti iz sredstava opštine osnivača Centra.

Centar odlučuje o ovim pravima građana u prvom stepenu na osnovu javnih ovlašćenja, kao specijalizovana ustanova socijalne zaštite.

Ovaj Centar, kao nadležan organ starateljstva, pruža zaštitu i pomaže građanima u ostvarivanju prava u vezi sa: brakom i odnosima u braku, odnosima u vanbračnoj zajednici, odnosima dece i roditelja, usvojenju, starateljstvu, hraniteljstvu, izdržavanju, imovinskim odnosima u braku i porodici, nasiljem u porodici i ličnim imenom.

3. NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE – Filijala Kragujevac - Ispostava Aranđelovac u okviru prava i obaveza propisanih zakonom vodi brigu o nezaposlenima sa teritorije opštine Aranđelovac. Aranđelovačka ispostava NSZ, pod različitim nazivima, datira još od 1950 godine.



U okviru ispostave radi i Klub za traženje posla, koji je pokrenut među prvima u Srbiji 2004. godine (ubrzo nakon prvog u Kragujevcu), a kao zajednički projekat NSZ i EAR.

U ispostavi, koja organizaciono pripada kragujevačkoj filijali trenutno radi petoro zaposlenih.

Aktivne mere i programi zapošljavanja koji su trenutno aktivni su:

- Klub za traženje posla - obuka iz poslovnog bontona i komunikacije
- Programi za volontere, pripravnike i praktikante
- Regionalni programi zapošljavanja
- Subvencije za samozapošljavanje
- Obuke za buduće preduzetnike
- Zakonske olakšice za poslodavce koji prime radnike sa evidencije NSZ mlađe od 30 i starije od 45 godina
- Projekat "otpremnikom do posla" za one koji su tehnološki viškovi i reše da pokrenu sopstveni posao

4. CRVENI KRST ARANĐELOVAC - Crveni krst Aranđelovac je osnovan 1877. g. Pokret Crvenog krsta doprinosi rešavanju mnogih humanitarnih problema i radi na osnovu sedam principa, a to su: humanost, nepristrasnot, neutralnost, nezavisnot, dobrovoljnost, jedinstvo i univerzalnost.

Aktivnosti koje Crveni krst sprovodi mogu se podeliti u četiri kategorije:

- Zdravstveno preventivne aktivnosti
- Pomoć u kući
- Psihosocijalna podrška
- Klubske aktivnosti

Korisnici usluga centara socijalne zaštite

Godina	Maloletna lica							Punoletna lica						
	Ukupno	Ogroženim porodičnom situacijom	Ogroženim porodičnom situacijom	Mentalno zaostali	Ometeni u fizičkom razvoju	Sa kombinov. Smetnjama	Ostali korisnici	Ukupno	poremećajima u ponašanju	Fizički i psihički ometena lica	Materijalno neobezbeđena lica	Nezbrinuta lica	Ostarela lica	Ostali korisnici
2014	889	380	71	22	17	10	389	1808	21	219	1135	7	181	245
2013	862	376	56	24	27	14	365	1647	16	191	1179	5	188	68
2012	765	192	55	18	33	18	449	1463	29	209	1024	3	196	2



Pregled ukupnog broja korisnika osnovnih mera i oblika porodično-pravne i socijalne zaštite

Oblik Zaštite	Broj korisnika											
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Usvojenje	1		4	0	0	1	0		0	0	4	0
Starateljstvo (ukupno)	35	37	38	45	33	29	89	145	107	96	107	92
Smeštaj u ustanovu	104	103	113	109	106	106	101	99	83	94	112	97
Smeštaj u drugu porodicu	26	14	14	15	29	39	37	26	41	43	47	45
Dodatak za pomoć i negu	136	187	166	173	183	188	211	168	284	255	252	288
Materijalno obezbeđenje	308	306	319	252	243	238	256	370	590	847	1097	1179
Ishrana u klubu	95	120	89	80		95	120	132	145	163	160	253
Pomoć u naturi	937	538	45	19	5	3	34	74	82	75	82	
Jednokratna novčana pomoć	260	728	492	282	390	410	427	590	610	645	849	1111
Pomoć u kući	-	-	-				46	35	34	72	43	42
Dnevni boravak	-	-	-							0	12	14
Pomoć za osposobljavanje za rad (rehabilitaciju)	2	-	2	3		1	1	1	2		4	2
Zaštićeno stanovanje												
Usluge socijalnog rada	2330	2244	2454	2138	2160	2194	2283	2442	2017"	2478	2228	2509

Centar za socijalni rad obavlja poverene poslove socijalne i porodično pravne poslove od strane resornog Ministarstva. Centar je do 2015. dobijao generalnu saglasnost Komisije iz člana 8. Uredbe o postupku za pribavljanje saglasnosti za novo zapošljavanje i dodatno radno angažovanje kod korisnika javnih sredstava („Sl. Glasnik RS” 113/13...118/14). Na osnovu Uredbe broj 22/15 CSR je imao obavezu da do 31.03.2015. godine podnese komisiji plan



usklađivanja broja zaposlenih zbog povećanog obima posla lica angažovanih po osnovu Ugovora o delu, tako da ukupan broj ne budu veći od 10% od ukupnog broja zaposlenih lica na neodeđeno vreme, počev od 1.07.2015. godine.

Što se tiče radno angažovanih lica po Ugovoru o delu, CSR Aranđelovac je poverena od strane osnivača opštine Aranđelovac, realizacija usluge "Pomoći u kući" od 2008. godine, i usluge „Dnevni boravak za decu i omladinu sa smetnjama u razvoju“ od 2012. godine.

Usluga Zaštićeno stanovanje ne postoji u opštini Aranđelovac.

Poštujući Uredbu 22/15 navedene usluge Centar za socijalni rad je u poziciji da obustavi i prekine sa realizacijom. Imajući u vidu negativne posledice za Centar, lokalnu samoupravu, korisnike pomenutih usluga i zaposlene na realizaciji istih, opština bi trebalo da pomenute usluge poveri drugom nosiocu, jer je budžetom usluga planirana.

SWOT

SWOT analiza (interna i eksterna samoprocena lokalne zajednice) je metodološki alat koji je korišćen u cilju određivanja konkurentске pozicije lokalne zajednice u okviru sektora socijalne i zdravstvene zaštite. Predstavlja osnovu za definisanje strateških ciljeva pre svega deo analize koji se odnosi na slabosti i snage. Naime, evidentirane slabosti i snage služe kao osnova za kvalitetno planiranje razvoja jer će definisani strateški ciljevi, ukazivati na potrebu i način eliminisanja slabosti i unapređenja snaga.

Praktičnost i veoma široku primenljivost ove analize obezbeđuje joj jednostavna matrica 2 x 2 sa četiri sastavna elementa SWOT analize: snage, slabosti, šanse i pretnje. Snage i slabosti su interni elementi na koje jedna lokalna zajednica može da utiče, dok šanse i pretnje predstavljaju eksterne elemente, odnosno faktore iz spoljašnjosti na koje nije moguće uticati. Snage su faktori koji jednom području daju prednost. Sa druge strane, slabosti su faktori koji predstavljaju prepreke razvoju lokalne zajednice. Šanse su eksterne prilike koje treba iskoristiti, dok pretnje označavaju negativan eksterni faktor koji treba razmotriti.

SWOT analiza

Socijalna i zdravstvena zaštita,

Opština Aranđelovac

STRENGTHS-SNAGE	WEAKNESSES-SLABOSTI
• Međusektorska saradnja i saradnja sa medijima • Razvijenost postojećih servisa i programa za pružanje usluga • Razvijena mreža saradnika i volontera • Praćenje i iskorišćavanje fondova - Iskustvo u radu sa međunarodnim fondovima (izbegla i	• Infrastrukturni problemi - krov Centra za socijalni rad, instalacije, kanalizacija; Dom zdravlja • Nedovoljno stručnih kadrova, ograničen broj zaposlenih



raseljena lica i socijalno ugrožena lica; rekonstrukcija objekata bitnih za socijalni život grada)

- Nевладин сектор - искуство, знање, вештине, мобилност, транспарентност активности и волонтирање
- Сарадња здравства са невладиним сектором у пројектима за Роме
- Образовање - високо образовани кадар, социјално и здравствено освећени наставници, ученици и родитељи
- Разvijanje етичке компоненте у наставним и ваннаставним активностима – грађанско васпитање – развијена свест – ученици као потенцијал за укључивање и програме социјалне и здравствене заштите
- Професионална оријентација, ангажованост професора
- Пројекат IOP - индивидуално образовни програм, ученички парламент, сарадња са Црвеним крстом, активност ученика
- Економска школа и Техничка школа - ромски медијатор, праћење похађања и степена постигнућа
- Тим за борбу против насиља
- Црвени крст - дуга историја и традиција; искуство у реализацији пројеката; мрежа сарадника и волонтера
- Програмска оријентације ЦК Србије; развија програме и активности; рад са омладином и здравствено превентивне активности
- Народна кухиња - покривена цела територија општине; пакети хране, хигијене и брашна за кориснике који не примaju народну кухињу
- Добра просторна, техничка и кадровска опремљеност Црвеног крста
- Локални донатори - у средствима и производима
- Добровољно давање крви
- Добра информисаност грађана о програмима Црвеног крста и добра мрежа сарадника
- Умрежени сектори – добра укљученост корисника
- Широка покривеност свих кључних корисника и категорија становништва
- Предшколско образовање - развојна група, две болничке групе; посебни програми за децу из удаљених руралних, сиromaшних породица и ромских – која нису укључена ни у један други вид предшколског образовања
- Програм превентивне здравствене заштите
- Правилник о приоритетима за упис деце - поштовање правилника, укључене социјалне категорије
- Едуковани кадар и волонтери са завршеном ВШ за васпитаће
- Сарадња предшколске установе са Центром за социјални рад и локалном самоуправом; пријем

- Велики број неосигураних лица, без здравствених књижица
- Развој палијативних услуга на примарном нивоу - Старење становништва и велики број обојелих од малигнух болести
- Недоволјна умреженост свих релевантних актера
- Недоволјна материјална средства
- Неповерење према невладином сектору од стране локалне средине; осипање чланова
- Неинформисаност за одређене области и понекад недоволјне професионалне компетенције
- Непостојање програма - треће лице као асистент, педагошки асистент, ромски асистент
- Непостојање програма/услуге Ромски медијатор у здравству
- Непостојање фондова и средстава за опремљеност, технику, простор
- Уманјене могућности за ваннаставне активности
- Немотивисаност кадрова; притисак спољних захтева и расplinutost; последично смањен квалитет рада медијатора
- Недостатак ресурса и компетенција за писање пројеката
- Мали број волонтера у образовању
- Потреба за даљим развијањем услуге снабдевања храном и другим потребима
- Непостојање континуитета локалних донација
- Неукљученост цркве у програмима набавке и дистрибуције донација и пакета
- Брига о старима, развој ванinstitutionалне помоћи, недovoljan број могућности, клубова за старе и других садржаја
- Црвени крст - разуденост месних заједница; потреба за проширењем возног парка
- Недостатак свеобухватних капацитета за пружање услуга свим заинтересованим корисницима
- Све припремне предшколске групе похађају у поподневној смени – недостатак простора за адекватно спровођење постојећих програма и услуга
- Неиздвajaње средстава за реализацију инфраструктурног прилагођавања објеката потребима инклузије
- Недоволјна сензibilnost и активност локалне заједнице и институција у реаговању на примере насиља



dece sa evidencije, besplatan boravak u ustanovi - Javno zdravlje - Protokol o obavezi za prijavljivanje izloženosti deteta nasilju - ukoliko zdravstveni radnik posumnja da je pacijent dete žrtva nasilja, to mora biti prijavljeno- Dom zdravlja primenjuje Protokol - Postojanje Protokola međusektorske saradnje o zaštiti žrtava nasilja, saradnja Policijske uprave - Centar za socijalni rad – delovanje u okviru odluka sa lokalnog nivoa, prepoznat centar od strane drugih ustanova i opštine - Usluge Centra za socijalni rad: pomoć u kući, kuća na pola puta, dnevni boravak za decu sa posebnim potrebama, gerontoslužbe razvijene, hraniteljske porodice - Zdravstvo: Pokrivenost seoske sredine - Odeljenje produžene nege i lečenja, opredeljeno i na palijantilu - Savetovalište za mlade, Razvojno savetovalište - Savremena mobilna hitna pomoć, vozila - Odlaganje i prerada medicinskog otpada - Komisija za rodnu ravnopravnost i projekat „Važno je da znaš da se testiraš”, uključivanje osoba sa cele teritorije opštine - Komisija prepoznaje nasilje u porodici - edukovano 43 osobe Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj - formirana pri odeljenju za privredne delatnosti, usmeravanje raspoloživog kadra - Lice za zaštitu prava pacijenata pri odeljenju za privredu, podnosi izveštaj direktoru zdravstvene ustanove - Lice za zaštitu osiguranih lica, pri republičkom fondu - Rad Interresorne komisije (predstavci predškolske ustanove, CSR, Zavoda za zdravlje i predstavnik opštine) - Socijalni dijalog i socijalna pitanja pri opštinskom veću - Formiran Zdravstveni savet koji funkcioniše, na nivou lokalne samouprave	- Nepostojanje jedinstvene baze o nacionalnim manjinama, Romima, za potrebe od predškolskog obrazovanja do svih drugih nivoa i sektora - Ograničenost u preventivnom radu. Nema motivisanosti za dodatni rad - Otežano zbrinjavanje starijih lica sa posebnim potrebama (psihijatrijski problemi i stepen invalidnosti), neregulisane procedure do kraja i komunikacije sa specijalnim ustanovama - Nerazvijena svest stanovništva o značaju zdravlja; odsutnost odaziva na preventivne preglede - Stomatologija - postoji normativ, ali nisu precizno definisani kriterijumi - Bolesti zavisnosti - nema centara, pacijenti se upućuju u Kragujevac - Savetovalište za mlade, razvojno savetovalište - radi samo jedan psiholog, normativ - Nedostatak kadra socijalnih radnika - Vozni park za transport pacijenata (prevoz na zračnu i hemo terapiju); povećanje pacijenata; vozni park za kućnu negu - Nerešeni imovinsko pravni odnosi za jednu ambulantu - Šamot (fabrika u stečaju) - Potreba za rekonstrukcijom Doma zdravlja; nedostatak rampi za zdravstvenu zaštitu žena - Zastarela oprema u zdravstvu - Zaustavljeni radovi na dogradnji Polikliničnog ambulantnog dela bolnice (za sve specijalističke ambulante)
OPPORTUNITIES-ŠANSE	THREATS-PRETNJE
- Nacionalni fondovi i programi za uvođenje asistenata u nastavi, Romskih medijatora i dr. - Mogućnost partnerstva sa nevladinim sektorom za nacionalne fondove – resorna ministarstva i drugi fondovi - Mogućnost usaglašavanja sa sistemom	- Demografija, starenje stanovništva - Privatizacija i zatvaranje preduzeća , umanjena mogućnost za dobrovoljno davanje krvi - Mnogo zahteva kroz programe reforme, rasplinutost dovodi do nedefinisanih



nevladinig sektora • Neprepoznati pojedinci (iz javnog sektora, naročito školstva) koji su spremni da se angažuju • Saradnja Policijske uprave sa NVO i saradnja u okviru Protokola o zaštiti od nasilja • Preuzimanje osnivačkih prava primarne zdravstvene zaštite; prelaz na lokalnu samoupravu • Stomatologija – postojanje zakonskog normativa • Uređen sistem socijalne zaštite, zakonski okvir • Finansiranje osnovnih prava od strane republike; lokalna samouprava finansira usluge	prioriteta i smanjenog kvaliteta u svim sektorima • Zakonska ograničenost za obnavljanje kadrova • Smanjenje broja zaposlenih u obrazovanju • Neprecizno definisani kriterijumi u okviru normativa za stomatologiju od strane ministarstva • Loše projektno planiranje • Maloletničko i vršnjačko nasilje – izraženo i teška komunikacija zbog prirode ciljane populacije • Maloletnička delikvencija – tabu tema • Nerešeno pitanje pripadnosti resora i finansiranja između ministarstva prosvete i lokalne samouprave
--	---

VIZIJA

Vizija Strategije je mentalna slika o tome kako građani vide svoj status i šta sistem socijalne i zdravstvene zaštite treba da im obezbedi, a kako akteri socijalne i zdravstvene zaštite vide svoju ulogu i okolnosti za realizaciju usluga. Artikulisanjem izjave o viziji i njenim uključivanjem u strateški plan stvara se slika destinacije do koje treba projektovati put.

VIZIJA Strategije razvoja socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac

Opština Aranđelovac je moderan turistički grad u srcu Šumadije, čiji građani imaju visok životni standard, jednak pristup kvalitetnim i raznovrsnim uslugama socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja i zapošljavanja, kroz integralni pristup i aktivno učešće svih aktera. Opština Aranđelovac je pozitivna životna sredina, koja podstiče zdrav razvoj dece i omladine, i pruža podršku porodici za zdrav život, razvoj odnosa i socijalizaciju. Pruža aktivan i siguran život starima i mogućnosti za očuvanje kvaliteta života i zdravlja.

CILJNE GRUPE STRATEGIJE

Socijalna zaštita:

- Deca i mladi
- Porodica
- Stara lica
- Lica iz osetljivih kategorija i
- Odrasli u stanju socijalne potrebe

Zdravstvena zaštita:

- Deca i mladi
- Žene
- Stari i odrasle osobe sa bolestima koje ugrožavaju život



Posmatrano s aspekta unapređenja međusektorske saradnje u cilju sveobuhvatnog unapređenja položaja i kvaliteta života i zdravlja stanovnika opštine Aranđelovac, kao i u skladu s vizijom Strategije, ključne ciljne grupe Strategije obuhvataju sve kategorije korisnika usluga socijalne i zdravstvene zaštite.

DECA I MLADI

• Deca

Prema Konvenciji o pravima deteta, neka od prava deteta su pravo na život, ime, život u porodici, mišljenje, zdravlje, lečenje i zdravstvenu rehabilitaciju, obrazovanje, igru, odmor, zaštitu od ekonomske eksploatacije, zaštitu od svih oblika fizičkog ili mentalnog nasilja.

Nažalost, dostupni podaci pokazuju da su mnoga prava deci ugrožena, ili da nisu dostupna svakom detetu.

Deca koja odrastaju u siromaštvu imaju manje šanse da dostignu decu imućnijih roditelja kako u nivou obrazovanja, tako i kasnije tokom života u nivou zarada, kao i da se ta razlika vremenom povećava. Stopa rizika siromaštva dece u Republici Srbiji znatno je veća nego u 28 zemalja članica EU u 2012. godini (30% prema 20,8%).

Postoji trend povećanja broja dece koja se izmeštaju iz bioloških porodica i koja koriste usluge smeštaja. Analize pokazuju da je podrška porodici pre izdvajanja deteta tokom dužeg vremenskog perioda pružana tek u 15% slučajeva, a da u 19% nisu preduzimane nikakve mere za jačanje porodice. Nedovoljna je podrška mladima koji napuštaju domski i hraniteljski smeštaj, koje predstavljaju privremene mere brige o deci.

Usluge za podršku porodici su zapostavljene u dosadašnjem toku reforme socijalne zaštite. Veoma je značajno da ove usluge u daljem razvoju postanu prioritet, da bi se obezbedila dalja podrška deinstitutionalizaciji i pravu deteta na život u porodici.

I dalje državne vrtiće pohađaju deca (3-5 god) iz imućnijih porodica dok je mali obuhvat dece iz najsiromašnijih porodica (8,6%), a izuzetno mali kod dece iz romskih sredina – 5,5%.

U 2015. godini ističu dva veoma važna strateška dokumenta – Nacionalni plan akcije za decu u kome je bila definisana opšta politika zemlje prema deci za period 2005. – 2015. i Nacionalna strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja 2008. - 2015.

Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje zdravstvene delatnosti u zdravstvenim ustanovama i drugim oblicima zdravstvene službe propisuje da zdravstvenu zaštitu za 850 dece uzrasta do šest godina obezbeđuje jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna pedijatrijska sestra-tehničar. U opštinama sa najmanje 8.500 dece predškolskog uzrasta može se organizovati razvojno savetovalište, sa sledećim kadrovima: jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna viša medicinska sestra-tehničar i psiholog, defektolog, socijalni radnik i pedagog.

Pravilnikom je propisano da zdravstvenu zaštitu za 1.500 dece uzrasta od sedam do osamnaest godina obezbeđuje jedan doktor medicine specijalista pedijatrije ili doktor medicine i jedna pedijatrijska sestra-tehničar sa višom, odnosno srednjom školskom spremom. U opštinama sa najmanje 7.000 dece uzrasta od deset do 18 godina može se organizovati savetovalište za mlade sa sledećim kadrovima: jedan doktor medicine specijalista pedijatrije i jedna viša



medicinska sestra-tehničar, i po jedan psiholog i doktor medicine specijalista ginekologije i akušerstva sa polovinom radnog vremena, a po potrebi i doktor medicine druge specijalnosti i socijalni radnik.

Zdravstvena zaštita dece školskog uzrasta i mladih koji ne pripadaju grupaciji studenata, ostvaruje se kroz rad pedijatrijske službe, službe opšte medicine, medicine rada i ginekologije u domu zdravlja i isturenim punktovima u školama i domovima za učenike.

• **Mladi**

Istraživanja u Srbiji (UNICEF, SZO, UNFPA) otkrivaju generaciju mladih čije je zdravlje ugroženo. Rezultati ovih istraživanja ukazuju na to da su vodeći rizici po zdravlje mladih sve veća zloupotreba duvana, alkohola, opojnih droga, visok nivo povreda (saobraćajni traumatizam, zanemarivanja i zlostavljanja). Takođe zdravstveno stanje mladih karakteriše i loše mentalno zdravlje sa sve višom stopom poremećaja ponašanja, bolesti zavisnosti, depresije i samoubistava, kao i niska stopa kontraceptivne zaštite sa sve većim porastom seksualno prenosivih infekcija.

Zdravstvena kultura stanovništva uopšte je na niskom nivou, pa i kod mladih nije razvijena navika čuvanja i redovne kontrole zdravlja, uz primenu zdravog načina ponašanja i preuzimanja odgovornosti za sopstveno zdravlje.

Naročitih problema u zadovoljavanju svojih specifičnih potreba imaju:

- a) mladi sa invaliditetom
- b) posebno osetljive, marginalizovane i socijalno ugrožene grupe mladih

Kao aktuelni zdravstveni problemi u populaciji mladih, najizraženiji u našoj sredini, koji zahtevaju organizovanu i kontinuiranu akciju u cilju rešavanja, iznose se:

- Razvojno - psihološki problemi
- Problemi reproduktivnog zdravlja
- Seksualno prenosive infekcije
- Bolesti zavisnosti
- Zlostavljanje i zanemarivanje
- Povrede
- Fizička neaktivnost
- Nepravilna ishrana
- Faktori iz okruženja koji utiču na razvoj i zdravlje mladih

Među najvažnijim iz ove grupe faktora, izdvajaju se:

- poremećaj ili pad sistema vrednosti;
- problemi u školstvu;
- problem zapošljavanja mladih;
- siromaštvo;



- nedovoljna upućenost roditelja u stvarne potrebe njihove dece;
- otuđivanje članova porodice, nedostatak komunikacije, raspad porodice;
- lekari nemaju dovoljno vremena za preventivni rad zbog neadekvatnog vrednovanja preveventivnog rada;
- nepostojanje veština za timski rad.

Ključni problemi u sektorima i potrebe za unapređenjem položaja dece i mladih na teritoriji opštine Aranđelovac

- Iako među ključnim akterima socijalne zaštite na teritoriji opštine Aranđelovac postoji dobra volja za međusektorskom saradnjom, naročito po pitanjima dece i mladih, ona nije dovoljno ostvarena. U osnovi problema je nedovoljna komunikacija / razmena informacija između ključnih aktera, kao što su škole, policija, tužilaštvo, romska zajednica, i dr;
- Kadrovski nedostaci - ograničenja broja zaposlenih u javnom sektoru, stare uredbe i normativi propisani pre 30 - 40 godina;
- Nedostatak kontinuiranog usavršavanja stručnih lica – potreba za plaćanjem dodatnih edukacije za licence (Udruženje centara za socijalni rad, Voditelji slučaja). Jedan od pristupa problemu je da se identifikuje set obuka koje mogu da se realizuju projektno.
- Potrebni su preventivni programi za decu u ranom uzrastu, kao i rad sa decom sa asocijalnim ponašanjem
- Potreban je preventivni rad sa mladima protiv bolesti zavisnosti, vršnjačkog nasilja i u cilju kvalitetnijeg korišćenja slobodnog vremena
- Nedovoljna je podrška mladima koji napuštaju domski i hraniteljski smeštaj, koje predstavljaju privremene mere brige o deci
- Potrebni su programi ekonomskog osnaživanja, kao i podrška Romskoj zajednici u cilju poboljšanja kvaliteta života mladih Roma, školske dece romske populacije
- Potrebno je stimulisati decu iz marginalizovanih kategorija stanovništva da pohađaju redovno obrazovanje tako što će se stvoriti uslovi za primenu afarmativnih mera.
- Problem je nedostatak adekvatnog prostora za dnevni boravak i sadržaja za decu sa posebnim potrebama
- Postoji potreba za radom i uslugama pedagoških i romskih asistenata, kao i porodičnog savetnika, a u skladu sa tim potreba za edukacijom potencijalnih kadrova
- Izražen je nedostatak kadra u razvojnom savetovalištu - dečji neuropsihijatar, defektolog, logoped, specijalni pedagog za rad sa decom sa problemima u razvoju, fizioterapeut
- Problem predstavlja i vremenska neusklađenost rada Savetovališta sa ostalim ključnim akterima. Neophodna je bolja prostorna i tehnička opremljenost savetovališta
- Vidan je porast bolesti zavisnosti i polnopenosivih bolesti
- Izražena je potreba za unapređenjem preventivnog rada sa decom (roditeljima) i mladima, radi rešavanja individualnih i grupnih problema
- Neophodno je intenzivnije uključivanje predškolske ustanove/vrtića u programe zdravstvene zaštite i prevencije

Prema Nacionalnom programu zdravstvene zaštite žena, dece i omladine, ujednačavanje dostupnosti i pristupačnosti sveobuhvatnoj i kvalitetnoj zdravstvenoj zaštiti svakoj majci i detetu se sporo ostvaruje. To je posebno zastupljeno u ostvarivanju zdravstvene zaštite i intersektorske saradnje kod osetljivih grupacija. Službe za zdravstvenu zaštitu žena, dece i omladine treba da budu dostupne i pristupačne, odnosno da organizuju mobilne timove, da budu prilagođene potrebama i problemima koje ove grupacije imaju i da obezbeđuju usluge



stanovništvu na njima prihvatljiv način. Ove službe treba da budu otvorene za sve osobe kojima je pomoć potrebna, bez obzira na pol, uzrast, etničku pripadnost, rasu, religiju, obrazovni nivo, socijalni status ili neku drugu karakteristiku koja može biti osnov za diskriminaciju. Kontinuiranom edukacijom zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika primarne zdravstvene zaštite i unapređenjem preventivnog sadržaja rada potrebno je obezbediti dostupnost usluga savetovališta za mlade, a organizovanjem mobilnih timova i usluge razvojnog savetovališta, u selima i u manjim gradskim sredinama.

- **Porodica**
- **Žene**

Ukupne promene političkog, ekonomskog i vrednosnog sistema kao i nepovoljna demografska kretanja doveli su do narušene ravnoteže našeg društva. Posledice su veliki porast nezaposlenosti, siromaštva i socijalnog raslojavanja i povećana ugroženost dece, nemoćnih i starijih ljudi usled smanjenih mogućnosti porodice i društva da ostvare svoju zaštitnu ulogu. Posledičan je i porast asocijalnog ponašanja i novih oblika kriminala, naročito kod mladih.

U opštini Aranđelovac osim Centra za socijalni rad, koji je više usmeren na saniranje posledica, druge institucije se ne bave problemima porodice. Pojedine nevladine organizacije se bave pojedinim segmentima u vezi sa porodicom (zlostavljanje i zanemarivanje dece, žrtve nasilja u porodici, problemi mladih i sl.). Ne postoji preventivna, niti istraživačka aktivnost koja bi ukazala na uzroke i moguća rešenja.

Sa aspekta porodice, nepostojanje izgrađenog sistema vrednosti, posebno je uticalo na socijalizatorsku i psiho-emotivnu funkciju porodice. Pod socijalnom patologijom porodice podrazumevamo tzv. multiproblemske porodice, čije potrebe proističu zbog različitih faktora društvenog zbivanja, siromaštvo, pad životnog standarda, hronične bolesti, mešavina tradicionalne i savremene kulture, što utiče na brojačno povećanje razvoda brakova, disfunkcionalnost jednog člana u porodici (bolesti zavisnosti, porodice sa invalidnim licem, porodice sa ostarelim licem, porodice u kojim je prisutno nasilje).

Svi navedeni faktori utiču na nemogućnost ovakvih porodica da zadovolje potrebe svojih članova na adekvatan način i one postaje dezintegrisane sa nagomilanim problemima koji zahvataju mnoge dimenzije porodičnog života. Takođe oni imaju teškoće u razvijanju odnosa i unutar i van porodice, posebno u okviru loklane zajednice, kao i u obavljanju zadataka, vezanih za ekomske svakodnevne obaveze. S obzirom na krizne trendove u društvu koji traju duži niz godina i u našoj opštini su prisutni, porast broja disfunkcionalnih porodica (razvedeni brakovi, smohrane porodice), usložnjavanje problematike maloletničkog prestupništva odnosno porast broja dece sa asocijalnim ponašanjem dece koja potiču iz ovih porodica, kao i porast porodica gde je prisutno nasilje.

Pored svega navedenog prisutan je i nedostatak svesti o zdravlju i značaju prevencije, o zdravlju porodice i reproduktivnom zdravlju. Istraživanja pokazuju da je zbog kulturoloških razlika takođe potreban prilagođen pristup pojedinim grupama, kao što je romska populacija koja je integrisana u društvo, i angažovanje medijatora i u oblasti socijalnog rada i zdravstvenih usluga.

Zdravstvena zaštita žena integralni je deo sistema zdravstvene zaštite koji se obezbeđuje celokupnom stanovništvu. Na nivou primarne zdravstvene zaštite – službe za zdravstvenu zaštitu žena, službe opšte medicine i medicine rada; Na nivou sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite – ginekološko-akušerska odeljenja i klinike.



Zdravstvena zaštita žena nije uvek adekvatna u pogledu organizacije, pristupačnosti i metoda rada – ovaj problem je izraženiji u ruralnim sredinama u kojima se zdravstvena zaštita ostvaruje u smanjenom obimu i sadržaju u odnosu na onu koja se pruža u gradskim sredinama;

Zdravstvena zaštita je više kurativno orijentisana, nedovoljno je razvijena prevencija oboljenja i stanja i promocija zdravlja.

Promene u porodičnom životu utiču i na zdravlje žena; broj zaključenih brakova opada, stopa razvoda brakova raste. Prosečna starost prilikom sklapanja braka je porasla kao i starost žena prilikom rađanja prvog deteta.

Kod žena u Srbiji hipertenzija nosi najveće opterećenje mortalitetom, zatim broj izgubljenih godina nose: fizička neaktivnost, pušenje, gojaznost, nepravilna ishrana.

Prvih pet oboljenja kod žena u Srbiji su: 1. Cerebrovaskularna oboljenja 2. Ishemijska bolest srca 3. Unipolarna depresija 4. Karcinom dojke 5. Diabetes mellitus (šećerna bolest)

Nasilje nad ženama -

Studija o zdravlju žena i partnerskom nasilju SZO sprovedena u nekoliko zemalja pokazuje:

- Prevalenciju partnerskog nasilja, nasilje nad ženama,
- 30% žena koje su iskusile fizičko nasilje od partnera bilo je povređeno,
- Veliki broj žena koje su iskusile fizičko nasilje ocenjuju svoje zdravlje kao loše ili veoma loše.

Ključni problemi u sektorima i potrebe za unapređenjem uloge i zdravlja porodice i žena na teritoriji opštine Aranđelovac

• **Patologija porodice**

- Izdvajaju se porodice u konfliktu, porodice sa maloletnom i punoletnom decom koje se suočavaju sa razvodom. Uočava se potreba za osnivanjem zasebne organizacione jedinice Savetovalište za brak i porodicu, koja bi funkcionisala mimo rada i prostorija Centra za socijalni rad, čime bi bila omogućena otvorenija komunikacija
- Uočava se potreba za povećanjem broja korisnika novčane pomoći, tj. ekonomskog osnaživanja porodice, jer ekonomska situacija porodice posredno utiče na stvaranje konflikta, nebrigu prema deci, na devijantna ponašanja, itd.
- Postoji trend povećanja broja dece koja se izmeštaju iz bioloških porodica i koja koriste usluge smeštaja
- Obim posla postojećeg Savetovališta nije u skladu sa brojem i strukturom kadrova

• **Žene**

- Manjak programa pripreme za roditeljstvo - škola za roditelje, škola za trudnice
- Nedovoljna edukacija na temu prevencije polno prenosivih bolesti, reproduktivno zdravlje, potreba za posebnim pristupom prema Romkinjama
- Potreba za Grupnim preventivnim radom - multipleks skleroza i druge invalidnosti kod žena, rad sa roditeljima i decom

• **Stara lica i odrasle osobe sa bolestima koje ugrožavaju život (maligna oboljenja, kardiovaskularna, respiratorna i neurološka)**

U opštini Aranđelovac živi oko 16.00% lica koja su starija od 65 godina. Prema podacima kućne nege Doma zdravlja u Aranđelovcu 250 lica se nalazi u veoma lošem zdravstvenom stanju, vezano je za krevet i potrebna im je pomoć geronto domaćica.



Prisutan je i problem institucionalnog zbrinjavanja starih lica u gerontološke centre, odnosno prisutna je potreba za izgradnjom gerontološkog objekta.

Jedan broj ljudi, njih preko 50, ima potrebu za dnevnim boravkom i komunikacijom sa ostalim ljudima u okviru boravka u nekoj instituciji.

Određen broj starih ljudi koji žive sa članovima porodice a u situaciji su da im je potrebna nega imaju probleme što članovi porodice nemaju potrebno znanje i iskustva za njihovo zbrinjavanje u porodici, a ne žele da ih zbrinjavaju institucionalno.

Prioriteti delovanja na zaštiti starih se segmentiraju prema četiri stuba socijalne sigurnosti u starosti (materijalnom obezbeđenju u starosti, socijalnom zbrinjavanju u starosti, zdravstvenoj zaštiti u starosti i humanizaciji i unapređenju kvaliteta života u starosti), a uslovljeni su i specifičnim stanjem i problemima stare populacije na području opštine Aranđelovac.

Kao poseban problem ističe se nedostupnost postojećih resursa (Dom zdravlja, klub za stare, centar za socijalni rad i dr.) svim starim ljudima naročito onima koji žive u seoskim sredinama. Pored toga, potrebno je poboljšanje kvaliteta i pristupa palijativnog zbrinjavanja pacijenata suočenih sa neizlečivom bolešću. Postoji potreba za stvaranjem atmosfere prihvatanja i povećanje svesti zajednice o značaju palijativnog zbrinjavanja.

Ključni problemi u sektorima i potrebe za unapređenjem položaja i kvaliteta života Starih lica i odraslih osoba sa bolestima koje ugrožavaju život na teritoriji opštine Aranđelovac

- Veliki broj korisnika tuđe nege, penzionera sa niskim primanjima, korisnika bez primanja (pomoć u kući, paketi obroka, higijene)
- Postoji potreba za povećanim obuhvatom korisnika narodne kuhinje i povećanjem broja paketa sa hranom
- Nedovoljna distribucija paketa hrane delom je uzrokovana i zbog razuđenosti teritorije i nedovoljne tehničke i prostorne opremljenosti, kao i mobilnosti timova Crvenog krsta
- Osavremenjavanje tehničkih uslova za pružanje usluga
- Uprkos tome što je pomoć narodne kuhinje i distribucije paketa hrane i odeće dobro razvijena, i dalje postoji potreba za unapređenjem i proširivanjem seta usluga/pomoći korisnicima u vidu obuće, bolje ishrane i dr.
- Kako su stanovnici seoskih sredina uglavnom stara lica, postoji potreba za unapređenjem rada seoskih ambulanti
- Ne postoji prihvatilište za stare osim bolnice. Međusektorska saradnja je neophodan preduslov za realizaciju kapaciteta i programa prihvatilišta za stara lica
- Potrebno je poboljšanje kvaliteta i pristupa palijativnog zbrinjavanja pacijenata suočenih sa neizlečivom bolešću
- Stvaranje atmosfere prihvatanja i povećanje svesti zajednice o značaju palijativnog zbrinjavanja kroz promociju, uključivanjem medija, korisnika, lokalne samouprave i svih aktera
- Nedovoljna saradnja sektora zdravstvene i socijalne zaštite, između vladinog i nevladinog sektora
- Nedostatak kadrova, tj. postojeći odnos lekara i tehničara ne dozvoljava zbrinjavanje pacijenata tokom 24 časa
- Manjak vozila za obilazak u udaljenim seoskim sredinama
- Potrebno je razvijanje usluge Pomoć u kući
- Odeljenje produžene nege ne pruža standarde za palijativno zbrinjavanje na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite (tehnička opremljenost, nedovoljan broj obučenog kadra)



• **Lica iz osetljivih kategorija**

Pod osetljivim grupacijama podrazumevaju se: siromašni, romska populacija, deca sa invaliditetom, deca pod rizikom i sa razvojnim teškoćama, zlostavljana i zanemarivana deca, deca bez roditeljskog staranja koja su smeštena u ustanove, majke i deca iz seoskih sredina, deca koja su napustila školu - „deca i adolescenti ulice“, kao i izbegla i interno raseljena lica, samohrane i majke izložene nasilju, maloletne i druge majke koje ne mogu da brinu o sebi i sopstvenom potomstvu.

Osetljive grupacije treba da imaju prioritet u procesu planiranja i organizacije službi za zdravstvenu zaštitu.

Ključni problemi u sektorima i potrebe za unapređenjem položaja i kvaliteta života lica iz osetljivih kategorija na teritoriji opštine Aranđelovac

- Za boravak lica iz osetljivih kategorija i realizaciju programa i rada sa njima potreban je prilagođen, adekvatan prostor, što je veliki nedostatak na teritoriji opštine. Posledično je aktuelan i nedostatak programa/sadržaja za osobe sa posebnim potrebama
- Manjak predstavnika manjinskih grupa u lokalnoj vlasti može biti jedan od uzroka usporenog rešavanja problema i pitanja lica iz osetljivih kategorija

• **Odrasli u stanju socijalne potrebe**

Ekonomska situacija utiče na funkcionisanje porodice i pojedinaca, kao i na zdravlje stanovništva. Loša ekonomska situacija utiče na povećanje devijantnih ponašanja u okviru porodice, zanemarivanje dece, maloletničku delikvenciju i devijantna ponašanja mladih, kao i povećano korišćenje opojnih supstanci. Usled ekonomske situacije, mladi napuštaju zemlju u potrazi za zaposlenjem i boljim životom, pri čemu roditelji i stari ostaju sami, te je sve više samačkih starih domaćinstava, naročito u soskoj sredini. Na teritoriji opštine izražena je nezaposlenost, kao i nezaposlenost mladih. Prema podacima nacionalne službe za zapošljavanje, najveći broj nezaposlenih čine žene.

- Izražen je nedostatak mera za ekonomsko osnaživanje radno sposobnog odraslog stanovništva na teritoriji opštine Aranđelovac

U kontekstu razvoja usluga socijalne i zdravstvene zaštite, naročito za decu i mlade i socijalno ugrožena lica na teritoriji opštine Aranđelovac, potrebno je istaći da ***Kancelarija za Inkluziju Roma u Aranđelovcu*** u svom planu i programu za 2016. godinu ima za cilj sprovođenje sledećih projekata i programa:

- Legalizacija i obnova 40 stambenih objekata za socijalno ugrožene kategorije stanovništva sa posebnim osvrtom na romska naselja – donator ambasada Švajcarske, izvođač „EHO“, Novi Sad
- Izrada besplatnih ličnih karata za sva socijalno ugrožena lica – donator PRAKSIS i UNHCR
- Dodela grantova od 500 RSD za socijalno ugrožena lica za učešće u participaciji prelaska na plastificirane zdravstvene knjižice u 2016. godini, donator PRAKSIS i UNICEF
- Pomoć deci koja su završili osnovnih i srednjih škola kroz edukaciju o profesionalnoj orijentaciji i pomoć za apliciranje za Afirmativne mere pri obrazovanju
- Pomoć pri pronalaženju i apliciranju za mesta u učeničkim i studentskim domovima za decu koja školovanje nastavljaju van Aranđelovca
- Pomoć za dobijanje učeničkih i studentskih stipendija – ROMA PROGRAM, donator Fond za otvoreno društvo u Budimpešti



- Obezbeđivanje donacija za školski pribor za školsku 2016/17.
- Obezbeđivanje donacija za besplatan obrok u đачким kuhinjama za decu iz socijalno ugroženih kategorija stanovništva

PRIORITETI

Razvojni prioriteti su jasniji i konkretniji u odnosu na viziju. Definisani su kroz proces usaglašavanja sa situacionom analizom, ključnim snagama i slabostima identifikovanim kroz SWOT analizu i ključnim ciljnim grupama Strategije.

U definisanju razvojnih prioriteta koji će proizvesti pozitivan uticaj na sistem socijalne i zdravstvene zaštite i korisnike usluga, korišćen je pristup koji podrazumeva razmatranje situacije opisane u situacionoj i SWOT analizi i vizije željene budućnosti. Pošlo se od internih strana SWOT analiza (konkurentne snage i prioritetne slabosti), na koje opština i ključni akteri mogu da utiču, kako bi se definisali pravci razvoja koji će uticati na ublažavanje ili otklanjanje slabih strana, sa jedne strane, i unapređenje, odnosno, razvijanje jakih strana. Fokus Strategije određen je kroz sledeće prioritete:

- 1. Socijalna zaštita – Unapređenje položaja i kvaliteta života korisnika usluga socijalne zaštite**
- 2. Zdravstvena zaštita - Unapređenje zdravlja stanovništva i dostupnosti usluga zdravstvene zaštite**

U periodu između identifikovanja razvojnih prioriteta i narednih faza izrade Strategije, oko svakog od razvojnih prioriteta formirana je po jedna tematska radna grupa (TRG), za oblasti na koje se prioriteti odnose:

Zadatak svake od formiranih tematskih radnih grupa, je definisanje strateških i operativnih ciljeva i formiranje liste projekata (korišćenjem OLENETWORK alata za raspisivanje projektnih ideja) i programa. Tematske radne grupe su formirane od članova Radne grupe koja je dekomponovana prema oblastima interesovanja i kompetencija i vezane su za svaki od definisanih prioriteta. Na taj način su formirana jezgra, naknadno proširivana dodatnim predstavnicima zainteresovanih strana sa teritorije opštine.

STRATEŠKI I OPERATIVNI CILJEVI

Tematske radne grupe su u ovoj fazi procesa razvile strateške i operativne ciljeve u okviru razvojnih prioriteta. Na osnovu strateških, definisani su i operativni ciljevi, korišćenjem principa SMART.

Strateški ciljevi predstavljaju most između široko definisanih prioriteta i uže definisanih operativnih ciljeva i predstavljaju generički naziv za srodne grupe operativnih ciljeva, a posebno su bitni jer daju osnovne smernice za kasnije grupisanje srodnih projekata u programe.

Za svaki od definisanih razvojnih prioriteta, po utvrđenoj metodologiji, definisano je 2-3 strateška cilja.

Strateški ciljevi, vezani za rezultate SWOT analize, u kombinaciji sa ključnim segmentima razvojnog prioriteta, davali su odgovor na pitanje ŠTA uraditi radi dostizanja postavljenog razvojnog prioriteta.



Sledeći korak u radu tematskih radnih grupa, grupisanih oko svakog od prioriteta, bilo je definisanje operativnih ciljeva za svaki od utvrđenih strateških ciljeva.

Kriterijumi za definisanje operativnih ciljeva:

- Moraju da budu precizniji i detaljniji
- Moraju da budu merljivi i da se lako prate
- Moraju biti zasnovani na nalazima SWOT analize
- Moraju biti komplementarni i ne smeju biti u koliziji sa drugim ciljevima
- Tragaju za prevazilaženjem slabosti i iskorišćavanjem mogućnosti
- Jedan strateški cilj može imati više operativnih ciljeva

Druga grupa kriterijuma koji se delimično poklapaju sa gornjim, a koje su takođe morali da zadovolje definisani operativni ciljevi, jeste ona koja se tiče SMART pristupa:

S (specific) – specifičan – Da li cilj precizno govori šta treba postići?

M (measurable) – merljiv – Da li je definisan da može biti merljiv?

A (achievable) – dostižan – Da li se uklapa u viziju?

R (realistic) – realan – Da li je realan posmatrajući resurse?

T (timely) – uvremenjen – Da li je vremenski ograničen?

Operativni cilj daje odgovor na pitanje KAKO ostvariti strateški cilj. Članovi tematskih radnih grupa su definisali pet (5) strateških ciljeva i u okviru njih jedanaest (11) operativnih ciljeva.

Strateški i operativni ciljevi, projekti i programi			
Strateški cilj	Operativni cilj	Projekat	Program
1.1. Unaprediti položaj dece i mladih i usluge za rešavanje problema patologije porodice	1.1.1. Unaprediti prevenciju podsticanjem, kreiranjem i sprovođenjem svih vidova preventivnih aktivnosti u socijalnoj zaštiti za 50% do kraja 2020. godine	Družimo se dakle postojimo - dnevni boravak OSI	Program socijalne zaštite i inkluzije dece, mladih i porodice
		Uhvati korak-razumi adolescenciju	
		Ja sam za omladinski aktivizam	
		Isti smo, znači nam	
	1.1.2. Podići nivo inkluzije dece i mladih i marginalizovanih grupa za 20% do kraja 2020. god. unapređenjem sadržaja i ekonomskim osnaživanjem	Personalni asistent u vrtiću	
		Hajde deco da	
		"U školi smo svi isti"	
		Živimo i učimo zajedno	
		Dnevni boravak za decu i omladinu sa smetnjama u razvoju	
	1.1.3. Unaprediti usluge za rešavanje problema i konflikata u porodici za 20% do kraja 2020. godine	Psihosocijalna podrška porodicama OSI i porodicama u riziku od izmeštanja dece	
		Živimo zajedno	
		Klub za roditelje DUGA	



1.2. Unaprediti položaj i kvalitet života lica iz osetljivih kategorija, odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.1. Ekonomsko osnažiti i povećati obuhvat korisnika bez primanja za 20% do kraja 2020. godine	Magacin Crvenog krsta Aranđelovac	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica
		Nadogradnja potkrovne etaže objekta i rekonstrukcija krova zgrade CZ Aranđelovac	
	1.2.2. Razviti nove i unaprediti postojeće usluge za stara lica i lica sa posebnim potrebama za 20% do kraja 2020. godine	Pomoć u kući starijim licima – na seoskom području	
		Pomoć u kući Personalna asistencija-pomoć u kući OSI i starih lica	
2.1. Poboljšati zdravlje dece i mladih	2.1.1. Unaprediti zdravlje predškolske i školske dece povećanjem obuhvata dece zdravstvenim uslugama za min. 10% i sprovođenjem min. 3 programa/ akcije do kraja 2020. godine	Zdrav vrtić-zdrava deca	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice
		Hiporehabilitacija	
	2.1.2. Unaprediti zdravlje mladih i promociju zdravih stilova života povećanjem broja korisnika za 30% do kraja 2020. godine	Neka hrana bude tvoj lek	
		Pogled u budućnost	
2.2. Poboljšati zdravlje žena i porodice	2.2.1. Povećati nivo dostupnosti i jednakih uslova za korišćenje postojećih i razvoj novih usluga zdravstvene i socijalne zaštite, putem multisektorske saradnje, za 50% do kraja 2020. godine	Povećanje dostupnosti usluga stomatološke zdravstvene službe vulnerabilnim populacionim grupama	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice
		Vredne ruke pobeđuju samoću	
		Za razvoj	
	2.2.2. Uvećati svest i informisanost o zdravlju i uslugama zdravstvene zaštite za žene i porodicu za 20% do kraja 2020. godine	Unapređenje reproduktivnog zdravlja mladih na teritoriji opštine Aranđelovac Prevenција – чувар живота	
2.3. Unaprediti kvalitet života i zdravlje starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život (maligna oboljenja, kardiovaskularna, respiratorna i neurološka)	2.3.1. Stvarati atmosferu prihvatanja i povećati svest zajednice o značaju zbrinjavanja starih i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život /organizovanje najmanje 3 promotivne kampanje na lokalnom nivou do kraja 2020. godine.	Niste sami	Program unapređenja zdravlja starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život
		Promocija aktivnog starenja	
	2.3.2. Poboljšati kvalitet i pristup palijativnog zbrinjavanja pacijentima suočenim sa neizlečivom bolešću kroz realizaciju minimum 2 programa do kraja 2020. godine	Unapređenje palijativne nege na primarnom nivou zdravstvene zaštite u opštini Aranđelovac	



PROJEKTI I PROGRAMI

Ishodište rada na izradi Strategije su projekti čijom se planiranom realizacijom ostvaruje direktan uticaj na kvalitet života ciljnih grupa. Članovi tematskih radnih grupa su u ovoj fazi radili na razvijanju konkretnih projektnih ideja, odnosno, akcija koje će proizvesti buduće pozitivne promene na život korisnika usluga na teritoriji opštine Aranđelovac u narednih pet godina. Projektna ideja su definisali korišćenjem Internet alata OLEDNETWORK koji je razvila Regionalna agencija za ekonomski razvoj Šumadije i Pomoravlja. Nakon završetka procesa unošenja projektnih ideja, portal je postao baza projektnih ideja koja će biti korišćena u procesu implementacije plana u godinama koje slede.

Svaka projektna ideja obrazložena je u projektnom obrascu koji sadrži ključne elemente svakog projekta: Naziv projekta, Podnosilac, Svrha projekta, Oblast intervencije, Operativni cilj iz Strategije, Vrsta projekta, Opis, Očekivani rezultati, Aktivnosti, Uslovi za implementaciju, Vrednost projekta, Trajanje projekta, Inicijalni partneri.

Nakon usvajanja finalne liste projekata, projekti su grupisani u razvojne programe i to na bazi komplementarnosti projektnih ideja. Identifikacija programa je bitna zbog stvaranja mehanizama za finansiranje i konkretizaciju strateškog dokumenta.

Programi Strategije razvoja socijalne i zdravstvene zaštite:

1. Program socijalne zaštite i inkluzije dece, mladih i porodice
2. Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica
3. Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice
4. Program unapređenja zdravlja starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život

Lista projekata Strategije socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac za period 2016 – 2021. godine

Projekat	Podnosilac	Program	Operativni Cilj	Vrednost projekta (EUR)
1. Vredne ruke pobeđuju samoću	Udruženje MS	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	2.2.1	1200
2. Dnevni boravak za decu i omladinu sa smetnjama u razvoju	Centar za socijalni rad	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	1.1.2.	5000
3. Družimo se, dakle postojimo-dnevni boravak OSI	Udruženje MS	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.1.	2700
4. Uhvati korak-razumi adolescenciju	Udruženje za društveni razvoj "JA SAM ZA"	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.1.	1720



5. Živimo zajedno	Udruženje građana Deca u srcu	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.1.	5000
6. Jas am za omladinski aktivizam	Udruženje za društveni razvoj "JA SAM ZA"	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.1.	8000
7. Personalna asistencija – pomoć u kući OSI i starih lica	Udruženje MS	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.2.	2500
8. Pomoć u kući	Centar za socijalni rad	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.2.	2500
9. Hiporehabilitacija	KK"Arandjelovac	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.1.1.	15000
10. Isti smo, znači nam	OŠ " Slavko Popović"	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.1.	4000
11. Nadogradnja potkrovnje etaže objekta i rekonstrukcija krova zgrade CZ Arandjelovac	Centar za socijalni rad	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.1.	29000
12. ZA RAZVOJ	PU Duga	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.2.1.	800
13. Personalni asistent u vrtiću	PU Duga	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.2.	4000
14. Hajde deco da	PU Duga	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.2.	9000
15. U školi smo svi isti	OŠ "Ljubomir Ljuba Nenadović"	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.2.	8000
16. Živimo i učimo zajedno	OŠ "Velja Garasimović	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.2.	4000
17. Psihosocijalna podrška porodicama OSI i porodicama u riziku od izmeštanja dece	KK "Arandjelovac"	Program socijalne zaštite dece, mladih i porodice	1.1.3.	3000



18. Magacin Crvenog krsta Aranđelovac	Crveni krst	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.1.	20000
19. Niste sami	OŠ "Velja Garasimović"	Program unapređenja zdravlja starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život	2.3.1.	2500
20. Pomoć u kući starijim licima – na seoskom području	Crveni krst	Program socijalne zaštite odraslih u stanju socijalne potrebe i starih lica	1.2.2.	20000
21. Zdrav vrtić-zdrava deca	PU Duga	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.1.1.	13000
22. Neka hrana bude tvoj lek	OŠ "Velja Garasimović"	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.1.2.	1500
23. Pogled u budućnost	OŠ "Velja Garasimović"	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.1.2.	1200
24. Prevencija-čuvar života	Udruženje za društveni razvoj "JA SAM ZA"	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.2.2.	1640
25. Unapređenje reproduktivnog zdravlja mladih na teritoriji opštine Aranđelovac	ZC Aranđelovac	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.2.2.	3337
26. Klub za roditelje DUGA	PU DUGA	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.2.1.	4000
27. Povećanje dostupnosti usluga stomatološke zdravstvene službe vulnerabilnim populacionim grupama	ZC Aranđelovac	Program unapređenja zdravlja dece, mladih i porodice	2.2.1.	10000
28. Promocija aktivnog starenja	ZC Aranđelovac	Program unapređenja zdravlja starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život	2.3.1.	3000
29. Unapređenje palijativne nege na primarnom nivou zdravstvene zaštite u opštini Aranđelovac	ZC Aranđelovac	Program unapređenja zdravlja starih osoba i osoba sa bolestima koje ugrožavaju život	2.3.2.	15000



PREPORUKE ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE

Praćenje implementacije Strategije socijalne i zdravstvene zaštite opštine Aranđelovac za period 2016 – 2021. sprovodiće koordinaciono telo/komisija za implementaciju strategije, zvanično оформљено од стране општинске управе. Preporuka je da komisija bude formirana od članstva Radne grupe, odnosno – Radna grupa za izradu Strategije dobija novu ulogu u praćenju realizacije Strategije. Preporuka je da se u okviru komisije formiraju Odbor za monitoring i Odbor za evaluaciju, dekomponovanjem komisije i proširivanjem članstva predstavnicima relevantnih institucija i organizacija u skladu sa definisanim prioritetima Strategije.

Komisija treba da deluje na bazi usvojenog kratkoročnog i srednjoročnog akcionog plana za implementaciju.

Akcioni planovi definišu se po principu selekcije projekata za prvi naredni period realizacije. Selekcija se vrši u skladu sa rezultatima bodovanja projekata, po principu da najviše kotirani/bodovani projekti ulaze u prvi period realizacije. Bodovanje se vrši na osnovu opštih i specifičnih kriterijuma/indikatora koje usvaja komisija. Bodovanje vrše članovi radne grupe/komisije i tematskih radnih grupa, tj. institucije i organizacije koje su učestvovalе u izradi strategije.

Strategija daje smernice za rešavanje pitanja socijalne i zdravstvene zaštite u narednih pet godina. U tom vremenskom periodu, pomoću odgovarajućih indikatora će se meriti napredak na godišnjem nivou, a nakon pet godina, Strategija će proći evaluaciju, što će dati osnovu za definisanje sledećih strateških pravaca i prioriteta i izradu narednog dokumenta.

На основу члана 60. став 2. Закона о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/2006, 65/2008-др.закон, 41/2009 и 112/2016) и члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр.8/08), Скупштина општине Аранђеловац, по прибављеном мишљењу Комисије и уз сагласност Министарства пољопривреде и заштите животне средине бр. 320-11-01322/2017-17 од 15. 3. 2017.године, на седници одржаној 14. 3. 2017. године, донела је

О Д Л У К У

О ДОНОШЕЊУ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ СВОЈИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ У 2017.ГОДИНИ

1. Скупштина општине доноси Годишњи програм заштите, уређења и коришћења

пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Аранђеловац у 2017.години, у тексту који је саставни део ове Одлуке.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-337/2017-01-2 од 14. 3. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов,с.р.



ТАБЕЛА 1. Преглед површина пољопривредног земљишта по катастарским општинама и културама

ред. бр.	катастарска општина	пољопривредно земљиште(ха)									
		обрадиво пољопривредно земљиште(ха)					пољопривредно земљиште(ха)				
		њиве	вртвови	воћњаци	виноград и	ливаде	укупно	пашњаци	рибњац и, трстици и мочваре	остало земљиште	УКУПНО
1		1	2	3	4	5	6(1+2+3+4+5)	7	8	9	10(6+7+8+9)
1	АРАНЂЕЛОВАЦ	148.6081	0.1066	54.8525	2.5396	63.3830	269.4898	28.3041	0.0000	93.7431	391.5370
2	БАЊА	1366.6868	0.0265	213.5893	54.6465	134.5148	1769.4639	55.9133	0.0000	56.9401	1882.3173
3	БОСУТА	723.2264	0.0000	141.1507	14.0249	143.9970	1022.3990	334.5622	0.0000	46.1858	1403.1470
4	БРЕЗОВАЦ	788.0435	0.0000	224.9895	37.2252	52.5094	1102.7676	51.5480	0.0000	29.3330	1183.6486
5	БУКОВИК	654.9492	0.0000	66.3075	7.0886	216.4870	944.8323	191.3906	0.0000	78.9857	1215.2086
6	БЕНЧАНЕ	1423.6691	0.0000	186.7757	19.7759	232.7434	1862.9641	97.8974	0.0000	61.9785	2022.8400
7	ВРБИЦА	1011.7334	0.0000	198.7447	28.8060	170.7067	1409.9908	148.1133	0.0000	80.2741	1638.3782
8	ВУКОСАВЦИ	592.4879	0.0000	132.1927	0.1377	249.6462	974.4645	142.8615	0.0000	33.0950	1150.4210
9	ГАРАШИ	673.8621	0.0000	122.8597	7.4722	329.0578	1133.2518	272.7883	0.0000	44.6848	1450.7249
10	ГОРЊА ТРЕШЊЕВИЦА	760.0357	0.0000	248.4537	16.5147	221.1266	1246.1307	188.5394	0.0000	53.1966	1487.8667
11	ДАРОСАВА	1193.6698	0.0000	168.7343	20.1367	140.5556	1523.0964	150.1000	0.0000	59.7556	1732.9520
12	ЈЕЛОВИК	490.7150	0.0000	79.3084	9.6952	222.5775	802.2961	142.0467	0.0000	43.3617	987.7045
13	КОПЉАРЕ	1061.3234	0.0000	167.4393	24.2203	151.4725	1404.4555	12.3929	0.0000	24.8924	1441.7408
14	МИСАЧА	492.8864	0.0000	111.2203	6.2561	268.1183	878.4811	29.3085	0.0000	16.2518	924.0414
15	ОРАШАЦ	1162.8483	0.0000	253.2774	31.4673	315.6185	1763.2115	8.3477	0.0000	41.5297	1813.0889
16	ПРОГОРЕОЦИ	533.6604	0.0000	102.8782	4.4521	81.1665	722.1572	110.1389	0.0000	33.3380	865.6341
17	РАНИЛОВИЋ	1310.6351	0.0000	139.5806	9.9426	315.6722	1775.8305	69.4920	0.0000	44.7283	1890.0508
18	СТОЈНИК	1294.2968	0.0000	121.3941	25.2225	146.9664	1587.8798	10.7909	0.0000	38.7965	1637.4672
19	ТУЛЕЖ	844.8725	0.0000	56.1106	5.2845	117.9950	1024.2626	23.3462	0.0000	34.8813	1082.4901
УКУПНО		16528.2099	0.1331	2789.8592	324.9086	3574.3144	23217.4252	2067.8819	0.0000	915.9520	26201.2591

• извор података Геопублички геодетски завод Аранђеловац за катастар непокретности Аранђеловац датум доставе 1.12.2016 године

Табела 2. Преглед површина пољопривредних култура земљишта по облицима својине

[illegible]



3		јавна својина	0.4640	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.4640	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.4640	0.0000	0.4640
		државна својина СРЈ	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
		друштвена својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
		задружна својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
		мешовита својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
		други облици својине	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
		приватна својина	785.2006	0.0000	224.6842	36.4263	52.5094	1098.8205	47.8495	0.0000	23.8128	1170.4828				
		државна својина РС	1.5047	0.0000	0.3053	0.0000	0.0000	1.8100	3.3550	0.0000	5.4072	10.5722				
4		јавна својина државна	0.0528	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0528	0.1880	0.0000	0.1130	0.3538				
		својина СРЈ	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		друштвена својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		задружна својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		мешовита својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		други облици својине	1.2854	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	1.2854	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	1.2854			
		приватна својина	628.2651	0.0000	65.3165	6.7432	212.3954	912.7202	164.8009	0.0000	74.7443	1152.2654				
		државна својина РС	23.1866	0.0000	0.3065	0.3454	0.6759	24.5144	23.9068	0.0000	3.7562	52.1774				
5		јавна својина државна	0.3010	0.0000	0.0000	0.0000	0.2931	0.5941	0.6269	0.0000	0.2545	1.4755				
		својина СРЈ	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		друштвена својина	2.9237	0.0000	0.6845	0.0000	3.0167	6.6249	2.0561	0.0000	0.1589	8.8399				
		задружна својина	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000			
		мешовита својина	0.0281	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0281	0.0000	0.0075	0.0356	0.4149				
		други облици својине	0.2447	0.0000	0.0000	0.0000	0.1059	0.3506	0.0000	0.0643	0.4149					

2

[illegible]

[illegible]

[illegible]

• извор података: Агенција за катастар непокретности Аранђеловац датум доставе 31.12.2016 године



табела 3. Површине пољопривредног земљишта по класама и културама

пољопривредно земљиште у ха								
култура	класа							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
њива	2.6016	523.3604	2802.2437	4166.5000	4487.7328	2850.9712	1426.5288	268.2714
врт	0.0000	0.1331	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
воћњаци	3.2886	237.9122	1252.4211	850.1581	403.9194	41.1504	1.0094	0.0000
виногради	6.0957	66.8269	157.8185	61.8608	32.1551	0.1516	0.0000	0.0000
ливаде	0.7463	178.5738	926.0166	1320.6525	959.1595	161.1346	24.0254	4.0057
пашњаци	1.4853	106.5652	329.3791	400.5014	588.7650	542.4785	91.1616	7.5458
трстици-мочваре	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000
УКУПНО	14.2175	1113.3716	5467.8790	6799.6728	6471.7318	3595.8863	1542.7252	25285.3071

- извор података Републички геодетски завод Алужба за катастар непокретности Аранђеловац датум доставе 1.12.2016 године

ТАБЕЛА 4. Одводњавање

каналска мрежа		цевна дренажа		укупно
изграђено у ха	у функцији у ха	изграђено у ха	у функцији у ха	у функцији у ха
			0.0000	0.0000

ТАБЕЛА 5. Наводњавање

широкозахватне машине у ха		кап по кап (миниоросавање) у ха	кишна крила у ха	укупно
тифони у ха	10.2500	25.7000	остало у ха	укупно
			48.0500	84.0000

- навести извор података /



ТАБЕЛА 6. Побољшање квалитета пољопривредног земљишта и мелиорације ливада и пашњака

физичке мелиорације у ха	хемијске мелиорације у ха	биолошке мелиорације у ха	мелиорације ливада и пашњака у ха	остало у ха	УКУПНО у ха
	200.0000		100.0000		300.0000

• извор података Геопублички геодетски завод Аранђеловац за катастар непокретности Аранђеловац датум достављен 31.12.2016 године

ТАБЕЛА 8 План прихода сопственог учешћа

извор средстава	(дин)
Пренета средства из ранијих година	
Очекивана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини из табеле 10	
Накнада од промена намене пољопривредног земљишта	2000000.00
Планирана средства од закупа пољопривредног земљишта у државној својини по Програму 2016.	0.00
Очекивана средства од коришћења без правног основа пољопривредног земљишта у државној својини у раније започетим поступцима	0.00
Општински буџет за пољопривреду- за заштиту и уређење пољопривредног земљишта	
УКУПНО	2,000,000.00

НАПОМЕНА:
износ очекиваних средстава од закупа треба да одговара износу прихода из табеле 10



ТАБЕЛА 9. Програм утврђивања радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта

намене улагања	површина у ha, број узорака	предрачунска вредност улагања (дин)	конструкција финансирања			
			сопствено учешће		други извори	
			(%)	(дин)	(%)	(дин)
комасација пољопривредног земљишта		0.00				
добровољно груписање парцела		0.00				
одводњавање пољопривредног земљишта		0.00				
наводњавање пољопривредног земљишта		0.00				
обележавање парцела државног земљишта		0.00				
уређење атарских путева		12,000,000.00	16.67	2000000.00	83.33	10000000.00
уређење и опремање противградне службе		0.00				
уређење и опремање пољоочуварске службе		0.00				
побољшање квалитета обрадивог пољопривредног земљишта		0.00				
мелиорација ливада и пашњака		0.00				
претварање необрадивог у обрадиво земљиште		0.00				
УРЕЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА		12,000,000.00		2000000.00		10000000.00
биолошка рекултивација						
пољопривредног земљишта		0.00				
противерозионе мере на						
пољопривредном земљишту		0.00				
подизање ветрозаштитних појасева		0.00				
пољопривредног земљишта(прве до пете						
класе), унетог минералног ђубрива и		0.00				
пестицида у обрадиво пољопривредно						
утврђивање постојања опасних и						
штетних материја у пољопривредном		0.00				



II ЗАШТИТА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА		0.00		0.00	0.00
студијско- истраживачки радови из области заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта		0.00			
остало		0.00		0.00	
III СТУДИЈСКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАДОВИ КОЈИ ТРЕТИРАЈУ ПРОБЛЕМАТИКУ		0.00		0.00	0.00
укупно(I+II+ III)		12,000,000.00		2,000,000.00	10,000,000.00

НАПОМЕНА:

податак у табели 9 укупно сопствено учешће мора да буде једнак податку укупно из табеле 8



На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
ПОСЛОВАЊУ ЈКП "БУКУЉА"
АРАНЂЕЛОВАЦ ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о пословању ЈКП "Букуља" Аранђеловац за 2016. годину, у тексту усвојеном Одлуком Надзорног одбора бр. 03-1225/4 од 20. 3. 2017. године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-338/2017-01-2 од 13. 4. 2017. г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с. р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
ПОСЛОВАЊУ ЈКП "ЗЕЛЕНИЛО
АРАНЂЕЛОВАЦ" ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о пословању ЈКП "Зеленило Аранђеловац" за 2016. годину, у тексту усвојеном Одлуком Надзорног одбора бр. 972 од 21. 3. 2017. године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-338/2017-01-2 од 13. 4. 2017. г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с. р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ "ДУГА" У
АРАНЂЕЛОВЦУ
ЗА ПЕРИОД 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016. ГОДИНЕ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Финансијски извештај о пословању Предшколске установе "Дуга" у Аранђеловцу за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016. године, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 04-203 од 27. 2. 2017. године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-340/2017-01-2 од 13. 4. 2017. г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с. р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЦЕНТРА
ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД "САВА ИЛИЋ" У
АРАНЂЕЛОВЦУ
ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Центра за социјални рад "Сава Илић" у Аранђеловцу за 2016. годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 01-112-593/17 од 24. 2. 2017. године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном



доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-341/2017-01-2 од 13. 4. 2017.г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017.године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ОПШТИНЕ
АРАНЂЕЛОВАЦ
ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Туристичке организације општине Аранђеловац за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 34 од 27. 2. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-342/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017.године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
НАРОДНОГ МУЗЕЈА У АРАНЂЕЛОВЦУ ЗА
2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Народног музеја у Аранђеловцу за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 01-520/17 од 17. 3. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-343/2017-01-2 од 24. 2. 2017.г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017.године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ "СВЕТИ САВА" У
АРАНЂЕЛОВЦУ ЗА 2016. ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Народне библиотеке "Свети Сава" у Аранђеловцу за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 01-26/2017 од 24. 1. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-344/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.



На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ СМОТРЕ УМЕТНОСТИ "МЕРМЕР И ЗВУЦИ" У АРАНЂЕЛОВЦУ ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Смотре уметности "Мермер и звуци" у Аранђеловцу за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 47/1 од 10. 3. 2017.године

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-345/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЦЕНТРА ЗА КУЛТУРУ И ОБРАЗОВАЊЕ ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијском пословању Центра за културу и образовање општине Аранђеловац за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 271-2/2017 од 28. 2. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику

општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-346/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ УСТАНОВЕ СРЦ "ШУМАДИЈА" У АРАНЂЕЛОВЦУ ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Установе СРЦ "Шумадија" у Аранђеловцу за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 02-65/3 од 13. 2. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-347/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ЦРВЕНОГ КРСТА У АРАНЂЕЛОВЦУ ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду и Финансијски извештај Црвеног крста у Аранђеловцу за



2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 395 од 27.2. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-348/2017-01-2 од 13.4.2017.године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13.4.2017.године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ СА ФИНАНСИЈСКИМ ПЛАНОМ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ИМОВИНУ ОПШТИНЕ
АРАНЂЕЛОВАЦ ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду са Финансијским планом Агенције за имовину општине Аранђеловац за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр.26/2 од 16.3. 2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-349/2017-01-2 од 13.4.2017.г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов,с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13.4.2017.године, донела је

О Д Л У К У
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗВЕШТАЈ О
РАДУ СА ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈЕМ
АПТЕКЕ "ШУМАДИЈА" У АРАНЂЕЛОВЦУ
ЗА 2016.ГОДИНУ

1. Скупштина општине Аранђеловац, даје сагласност на Извештај о раду са Финансијским извештајем Апотеке "Шумадија" у Аранђеловцу за 2016.годину, у тексту усвојеном Одлуком Управног одбора бр. 91 од 5.4.2017.године.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Број: 06-350/2017-01-2 од 13.4.2017.г.

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 22. Статута општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 8/08)

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13.4.2017.године, донело је

О Д Л У К У
О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О РАДУ ЗА
2016.ГОДИНУ ОПШТИНСКОГ
ПРАВОБРАНИЛАШТВА ОПШТИНЕ
АРАНЂЕЛОВАЦ

1. Усваја се Извештај о раду за 2016.годину Општинског правобранилаштва општине Аранђеловац, ЈП бр. 3/17 од 27.3.2017.године, који је у прилогу ове Одлуке.

2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику општине Аранђеловац".

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-351/2017-01-2 од 13.4.2017.године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.



На основу члана 2. став 3. тачка 7. и члана 4. став 1. Закона о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11 и 104/16) и члана 22. став 1. тачка 6. Статута општине Аранђеловац („Службени гласник општине Аранђеловац“, бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 13. 4. 2017. године, донела је

О Д Л У К У О ИЗМЕНАМА ОДЛУКЕ О ЈАВНИМ ПАРКИРАЛИШТИМА

Члан 1.

У Одлуци о јавним паркиралиштима („Службени гласник општине Аранђеловац“, бр. 67/15) (у даљем тексту: Одлука), у Одељку 3. КОРИШЋЕЊЕ ЈАВНИХ ПАРКИРАЛИШТА члан 17. мења се и гласи:

„Члан 17.

Предузеће је обавезно да на јавним паркиралиштима, у зависности од капацитета, одреди паркинг места за возила особа са инвалидитетом, која иста могу бесплатно користити.

Број и распоред паркинг места из става 1. овог члана одређује Одељење за имовинско-правне односе, урбанизам, грађевинарство и стамбено-комуналне делатности.

На јавним паркиралиштима код седишта државних органа обавезно се одређује најмање једно паркинг место за особе са инвалидитетом.

Предузеће је дужно да одмах, не чекајући истек времена толеранције, уклони возило са паркинг места за особе са инвалидитетом, уколико утврди да исто нема право да користи паркинг место из става 1. овог члана.

Категорије инвалида и других лица, као и услове и поступак за издавање решења за коришћење паркинг места из става 1. овог члана, прописале се посебним Правилником.

Право на бесплатно коришћење посебно обележеног паркинг места својим решењем утврђује Одељење за привреду и друштвене делатности.

На основу решења из става 6. овог члана Предузеће издаје посебну паркинг карту у форми налепнице.“

Члан 2.

У одељку 10. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ члан 53. мења се и гласи:„

Члан 53.

Новчаном казном од 100.000,00 динара казниће се за прекршај Предузеће ако не поступа или поступа супротно одредбама ове Одлуке.

За прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у Предузећу, казниће се новчаном казном од 25.000,00 динара.“

Члан 3.

У Одлуци у одељку 10. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ у члану 54., став 2. мења се и гласи:

„За прекршај из става 1. овог члана, казниће се:

- привредно друштво или друго правно лице, новчаном казном од 100.000,00 динара;
- одговорно лице у правном лицу, новчаном казном од 25.000,00 динара;
- предузетник, новчаном казном од 50.000,00 динара;
- физичко лице, новчаном казном од 20.000,00 динара.“

Члан 4.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Аранђеловац“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-352/2017-01-2 од 13. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ,
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 5. ст. 4. и 5. Закона о јавним путевима („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 и 104/13) и члана 22. став 1. тачка 6. Статута општине Аранђеловац („Службени гласник општине Аранђеловац“, бр. 8/08),

Скупштина општине Аранђеловац, на седници одржаној 14. 3. 2017. године, донела је

О Д Л У К У О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОДЛУКЕ О ОПШТИНСКИМ ПУТЕВИМА И НЕКАТЕГОРИСАНИМ ПУТЕВИМА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ

Члан 1.

У Одлуци о општинским путевима и некатегорисаним путевима на територији општине Аранђеловац („Службени гласник општине Аранђеловац“, бр. 49/13 и 77/16) (у даљем тексту: Одлука), члан 15. мења се и гласи:

”

Члан 15.

Новчаном казном од 50.000,00 динара



казниће се за прекршај предузеће, друго правно лице и правно лице – власник катастарске парцеле која се граничи са путем или путним појасом, ако:

- не изгради пропуст на улазу у своју парцелу (члан 4б. став 1. алинеја 1. ове Одлуке);

- уредно не сече и на други начин не уклања дрвеће, шибље и друго растиње које смета проходности пута и прегледности на путу (члан 4б. став 1. алинеја 2. ове Одлуке);

- се не придржава саобраћајно-техничких услова из сагласности (члан 4а. став 1. алинеја 5. ове Одлуке);

- подиже стамбене и друге зграде, копа бунаре, септичке јаме, отвара депоније и друго, подиже засаде који сметају проходности и прегледности пута (члан 4в ове Одлуке);

- заузима некатегорисани пут, изводи радове на некатегорисаном путу који нису у вези са одржавањем и реконструкцијом пута или постављањем водова и другог (члан 4г. став 1. тачка 1. ове Одлуке);

- испусти воду, отпадну воду и другу течност на путно земљиште некатегорисаног пута (члан 4г. став 1. тачка 3. ове Одлуке).

Новчаном казном од 25.000,00 динара казниће се предузетник и предузетник – власник катастарске парцеле која се граничи са путем или путним појасом, за прекршај из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 10.000,00 динара казниће се физичко лице односно одговорно лице у правном лицу за прекршај из става 1. овог члана.”

Члан 2.

У Одлуци, после члана 15. додаје се нови члан 15а. који гласи:,,

Члан 15а.

На управљање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту некатегорисаних путева, сходно се примењују одговарајуће одредбе Закона о јавним путевима, као и одредбе о надзору, прекршајима и казним одредбама, ако нису уређени одредбама ове Одлуке.“

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Аранђеловац“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-353/2017-01-2 од 13. 4. 2017.године

ПРЕДСЕДНИЦА СКУПШТИНЕ
Десанка Миланов, с.р.

На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08)

Општинско веће општине Аранђеловац на седници одржаној 27. 3. 2017.г. донело је

З А К Љ У Ч А К О РАСПОДЕЛИ СРЕДСТАВА НАМЕНског ТРАНСФЕРА БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПО УГОВОРУ БРОЈ 401-00-01137/4/2016-09 од 15. 3. 2017.г.

1. Општинско веће је сагласно да се средства наменског трансфера из буџета Републике Србије за 2017. годину за развој услуга социјалне заштите из надлежности јединице локалне самоуправе, добијена по Уговору о наменским трансферима број 401-00-01137/4/2016-09 од 15. 3. 2017.године користе за реализацију пројеката и то:

- Дневни боравак за децу и омладину са сметњама у развоју у износу од 3.085.048,77 динара
- Помоћ у кући старим и ОСИ лицима у износу од 2.011.000.00 динара
- Стоп насиљу превентивни програм за децу, младе и одрасле 1.026.000,00 динара

2. За реализацију ових пројеката задужује се Центар за социјални рад "Сава Илић" у Аранђеловцу.

3. Овлашћује се председник општине Бојан Радовић да са Центром за социјални рад "Сава Илић" из Аранђеловца закључи Уговор о преносу средстава за реализацију пројеката.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр.06-275/07-01-3 од 27. 3. 2017.г.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.



На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08),

Општинско веће општине Аранђеловац, на седници одржаној 5.4. 2017.године, донело је

З А К Љ У Ч А К

О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕНИМ РАСХОДИМА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ИЗВРШНИ И ЗАКОНОДАВНИ ОРГАН ЗА ПЕРИОД 1. 1.2016. - 31. 12. 2016.ГОДИНЕ

Усваја се Извештај о извршеним расходима Скупштине општине извршни и законодавни орган за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016.године, у тексту који је доставило Одељење за финансије и рачуноводство Управе општине Аранђеловац и који је саставни део овог Закључка.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-310/2017-01-3 од 5.4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.

На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08),

Општинско веће општине Аранђеловац, на седници одржаној 5.4. 2017.године, донело је

З А К Љ У Ч А К

О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕНИМ РАСХОДИМА ЗА ФУНКЦИЈУ ПРЕДСЕДНИКА И ОПШТИНСКОГ ВЕЋА ЗА ПЕРИОД 1.1.2016. - 31.12.2016.ГОДИНЕ

Усваја се Извештај о извршеним расходима за функцију председника и Општинског већа за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016.године, у тексту који је доставило Одељење за финансије и рачуноводство Управе општине Аранђеловац и који је саставни део овог Закључка.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-311/2017-01-3 од 5.4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.

На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08),

Општинско веће општине Аранђеловац, на седници одржаној 5.4. 2017.године, донело је

З А К Љ У Ч А К

О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕНИМ РАСХОДИМА ОПШТИНСКОГ ПРАВОБРАНИОЦА ЗА ПЕРИОД 1. 1. 2016. - 31. 12. 2016.ГОДИНЕ

Усваја се Извештај о извршеним расходима Општинског правобраниоца за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016.године, у тексту који је доставило Одељење за финансије и рачуноводство Управе општине Аранђеловац и који је саставни део овог Закључка.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-312/2017-01-3 од 5.4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.

На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08),

Општинско веће општине Аранђеловац, на седници одржаној 5.4. 2017.године, донело је

З А К Љ У Ч А К

О УСВАЈАЊУ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕНИМ РАСХОДИМА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ ЗА ПЕРИОД 1. 1. 2016. - 31. 12. 2016.ГОДИНЕ

Усваја се Извештај о извршеним расходима Општинске управе за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016.године, у тексту који је доставило Одељење за финансије и рачуноводство Управе општине Аранђеловац и који је саставни део овог Закључка.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-313/2017-01-3 од 5.4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.



На основу члана 7. Одлуке о Општинском већу општине Аранђеловац ("Службени гласник општине Аранђеловац", бр. 9/08),

Општинско веће општине Аранђеловац, на седници одржаној 5.4. 2017.године, донело је

З А К Л Ј У Ч А К

О УСВАЈАЊУ КОНСОЛИДОВАНОГ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕНИМ РАСХОДИМА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ ЗА ПЕРИОД 1. 1. 2016. - 31. 12. 2016.ГОДИНЕ

Усваја се Консолидовани извештај о извршеним расходима Општинске управе за период 1. 1. 2016. – 31. 12. 2016.године, у тексту који је доставило Одељење за финансије и рачуноводство Управе општине Аранђеловац и који је саставни део овог Закључка.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ
Бр. 06-314/2017-01-3 од 5. 4. 2017. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА,
Бојан Радовић,с.р.



С А Д Р Ж А Ј

Одлука о усвајању Стратегије социјалне и здравствене заштите општине Аранђеловац за период 2016 - 2021. год.....1	Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај Црвеног крста у Аранђеловцу за 2016. годину.....76
Стратегија развоја социјалне и здравствене заштите општине Аранђеловац за период 2016.-2021. године.....2	Одлуку о давању сагласности на Извештај о раду са Финансијским извештајем апотеке "Шумадија" у Аранђеловцу за 2016.годину.....77
Одлуку о доношењу Годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Аранђеловац у 2017.години.....61	Одлука о давању сагласности на Извештај о раду са Финансијским планом Агенције за имовину општине Аранђеловац за 2016. годину.....77
Одлука о давању сагласности на Извештај о пословању ЈКП "Букуља" за 2016. годину.....74	Одлука о давању сагласности на Извештај о раду за 2016. годину Општинског правобранилаштва општине Аранђеловац.....77
Одлука о давању сагласности на Извештај о пословању ЈКП "Зеленило Аранђеловац" за 2016. годину.....74	Одлука о изменама Одлуке о јавним перкиралиштима.....78
Одлука о давању сагласности на Финансијски извештај о пословању предшколске установе "Дуга" у Аранђеловцу за период 1.1.2016. - 31.12.2016.....74	Одлука о изменама и допунама Одлуке о општинским путевима и некатегорисаним путевима на територији општине Аранђеловац.....78
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај центра за социјални рад "Сава Илић" у Аранђеловцу за 2016. годину.....74	Закључак о расподели средстава наменског трансфера буџета Републике Србије по уговору број 401-00-01137/4/2016-09 од 15.3.2017. године.....79
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај Туристичке организације општине Аранђеловац за 2016. годину.....75	Закључак о усвајању Извештаја о извршеним расходима Скупштине општине Извршни и законодавни орган за период 1.1.2016. - 31.12.2016. године.....80
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај Народног музеја у Аранђеловцу за 2016. годину.....75	Закључак о усвајању Извештаја о извршеним расходима за функцију Председника и Општинског већа за период 1.1.2016 - 31.12.2016. године.....80
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај Народне библиотеке "Свети Сава" у Аранђеловцу за 2016. годину.....75	Закључак о усвајању Извештаја о извршеним расходима Општинског правобраниоца за период 1.1.2016. - 31.12.2016.....80
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај Смотре уметности "Мермер и звуци" у Аранђеловцу за 2016. годину.....76	Закључак о усвајању Извештаја о извршеним расходима Општинске управе за период 1.1.2016. - 31.12.2016. године.....80
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и финансијском пословању Центра за културу и образовање општине Аранђеловац за 2016. годину.....76	Закључак о усвајању Консолидованог извештаја о извршеним расходима Општинске управе за период 1.1.2016. - 31.12.2016. године.....81
Одлука о давању сагласности на Извештај о раду и Финансијски извештај установе СРЦ "Шумадија" у Аранђеловцу за 2016. годину.....76	

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ АРАНЂЕЛОВАЦ

Оснивач: Скупштина општине Аранђеловац; Редакција: Стручна служба органа општине Аранђеловац, Венац Слободе 10, телефон (034) 713 886; Главни и одговорни уредник: Миленко Јовановић - секретар Скупштине општине Аранђеловац; Издавач: Стручна служба органа општине; Штампа: "Бурђевдан", Цара Душана 13, 034/712-233